

Evaluace čerpání prostředků z Regionálního operačního programu Střední Morava

Michaela Daňková

Bakalářská práce
2013

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela DAŇKOVÁ**
Osobní číslo: **M10034**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Evaluace čerpání prostředků z Regionálního operačního programu Střední Morava**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Vymezte základní pojmy související s regionální politikou Evropské unie.
- Popište architekturu českých operačních programů v programovacím období 2007 – 2013.

II. Praktická část

- Provedte ekonomickou analýzu čerpání prostředků v regionu soudržnosti Střední Morava.
- Zhodnoťte současný průběh čerpání a navrhněte možnosti zlepšení.

Závěr

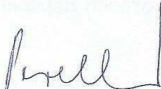
Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

FIALA, Petr a Markéta PITROVÁ. Evropská unie. 2. dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2009, 803 s. ISBN 978-80-7325-180-2.
CHVOJKOVÁ, Anna a Viktor KVĚTOŇ. Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013. 1. vyd. Praha: IREAS, 2007, 181 s. ISBN 978-80-86684-43-7.
Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
MAREK, Dan a Tomáš KANTOR. Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Barrister & Principal, 2009, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.
VILAMOVÁ, Šárka. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce. 1. vyd. Praha: Grada, 2005, 200 s. ISBN 80-247-1194-x.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lenka Smékalová
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 15. února 2013
Termín odevzdání bakalářské práce: 17. května 2013

Ve Zlíně dne 15. února 2013

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevytýká zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlášení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výtisky, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užitje-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztáhu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

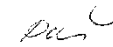
- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrzení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 16.5.2023

.....

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem mé bakalářské práce je provést zhodnocení průběhu čerpání finančních prostředků v rámci Regionálního operačního programu Střední Morava. Práce se člení do dvou celků, kterými jsou teoretická a praktická část. Teoretická část vymezuje základní pojmy související s regionální politikou a popisuje architekturu českých operačních programů v rámci současného programovacího období 2007-2013. Praktická část se zabývá charakteristikou regionu soudržnosti Střední Morava, Zlínského a Olomouckého kraje. Následně byla provedena ekonomická analýza průběžného stavu čerpání, která je zakončena SWOT analýzou. Závěr práce se zaměřuje na navržení opatření, která mohou přispět ke zlepšení a zajištění efektivního průběhu čerpání.

Klíčová slova: Operační program, Regionální operační program Střední Morava, projekt, finanční podpora, prioritní osa, podporované oblasti.

ABSTRACT

The aim of bachelor thesis is to evaluate the fund drawing from the Regional Operational Program Central Moravia. The thesis is divided into theoretical and practical part. The theoretical part defines the basic concepts related to regional policy and describes the architecture of Czech operational programs within the current programming period 2007-2013. The practical part is focused on the characteristics of the Central Moravia Cohesion Region, Zlin and Olomouc Region. Subsequently was made an economic analysis of fund drawing which is ended by SWOT analysis. To the end, the thesis deals with the suggesting steps, that would help to improve and insure effectiveness of fund drawing.

Keywords: Operational Programme, Regional Operational Program Central Moravia, project, financial support, priority axis, supported areas.

Ráda bych poděkovala vedoucí své bakalářské práce Ing. Lence Smékalové za vedení práce a především cenné rady, které mi poskytla v průběhu zpracování. Mé poděkování patří rovněž rodině a přátelům, kteří mi byli neocenitelnou podporou po celou dobu studia.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 REGIONÁLNÍ POLITIKA	11
1.1 CÍLE REGIONÁLNÍ POLITIKY.....	11
2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE	13
2.1 VZNIK REGIONÁLNÍ POLITIKY EU.....	13
2.2 NÁSTROJE REGIONÁLNÍ POLITIKY EU.....	13
2.3 PRINCIPY REGIONÁLNÍ POLITIKY EU.....	15
2.4 PROGRAMOVÁNÍ A STRATEGICKÉ DOKUMENTY.....	16
2.5 DEFINOVÁNÍ REGIONŮ EU.....	18
2.6 SOUČASNÝ VÝVOJ REGIONÁLNÍ POLITIKY EU.....	19
3 ARCHITEKTURA ČESKÝCH OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V PROGRAMOVACÍM OBDOBÍ 2007-2013	20
3.1 CÍL KONVERGENCE.....	20
3.2 CÍL REGIONÁLNÍ KONKURENCESCHOPNOST A ZAMĚSTNANOST.....	28
3.3 CÍL EVROPSKÁ ÚZEMNÍ SPOLUPRÁCE.....	29
4 POSTUP PŘI PŘÍPRAVĚ PROJEKTU	31
II PRAKTICKÁ ČÁST	33
5 AKTUÁLNÍ SITUACE V OBLASTI ČERPÁNÍ	34
6 CHARAKTERISTIKA ROP NUTS II STŘEDNÍ MORAVA	37
6.1 ZLÍNSKÝ KRAJ.....	38
6.2 OLOMOUCKÝ KRAJ.....	39
7 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU ČERPÁNÍ	41
7.1 NÁRODNÍ HLEDISKO.....	41
7.2 ROP STŘEDNÍ MORAVA.....	42
7.3 CELKOVÉ SROVNÁNÍ ROP.....	46
8 HODNOCENÍ Z HLEDISKA N+3 A N+2	49
8.1 NÁRODNÍ HLEDISKO.....	49
8.2 ROP STŘEDNÍ MORAVA.....	51
9 KOMPLETNÍ VYHODNOCENÍ ANALÝZY	53
9.1 SWOT ANALÝZA.....	53
9.2 OPATŘENÍ PRO ZEFEKTIVNĚNÍ DOTAČNÍHO PROCESU.....	55
9.3 NÁVRH ROZŠÍŘENÍ SOUČASNÉHO WEBU.....	56
9.4 REALIZACE NÁVRHU.....	58
ZÁVĚR	60
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	62
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	66
SEZNAM OBRÁZKŮ	67
SEZNAM TABULEK	68

ÚVOD

Oblast fondů Evropské unie považuji za velmi aktuální téma, protože pro Českou republiku finanční zdroje z těchto fondů představují významnou příjmovou položku. Problematika dotací je však velmi rozsáhlá, proto se v práci zaměřuji zejména na ROP Střední Morava, který mi je svým zaměřením blízký.

Cílem teoretické části je přiblížit základní pojmy související s obecnou regionální politikou a regionální politikou Evropské unie. Dále se věnuje vymezení architektury českých operačních programů v programovacím období 2007-2013 a bližší charakteristice těchto programů. V závěru části bude také popsán průběh dotačního procesu.

V úvodu praktické části přiblížím aktuální situaci v rámci České republiky a následně charakterizuji region soudržnosti Střední Morava společně se Zlínským a Olomouckým krajem. V práci provedu průběžnou analýzu čerpání v rámci programovacího období 2007-2013 a právě letošní rok bude rozhodující z důvodu jeho konce. Výsledky budou srovnávány z národního hlediska, v rámci ROP Střední Morava a také porovnávat výsledky za všechny regionální operační programy. Analýza bude vypracována především podle vydaných monitorovacích zpráv a zpráv o realizaci jednotlivých operačních programů.

Na základě zjištěných informací z dílčích analýz provedu kompletní zhodnocení pomocí nástroje SWOT analýzy. V následující kapitole zrekapituluji kroky, které už byly zavedeny a navrhu jejich vhodné rozšíření. Navržená opatření by měla vést k zefektivnění a udržitelnému rozvoji čerpání finančních prostředků.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 REGIONÁLNÍ POLITIKA

Pojem regionální politika je úzce propojen s regionálním rozvojem. Obecně lze říci, že regionální politika představuje určitý soubor opatření a nástrojů, které vedou ke snižování významných rozdílů v sociální a ekonomické úrovni jednotlivých regionů neboli podpoře regionálního rozvoje. (Wokoun, 2003, s. 12)

Pojem regionální politika byl vymezený již nesčetněkrát. Každý autor má na danou problematiku vlastní náhled. Pojetí regionální politiky podle Damborského vypadá následovně: „Regionální politika má dvě základní pojetí, kterými jsou tradiční a moderní. Tradiční regionální politika se zaměřuje na snižování regionálních rozdílů, používá meziregionální přerozdělování, orientuje se na otázky lokalizace kapitálu, využití surovin. Zaměřuje se na velké firmy, vyznačuje se značnou centralizovaností. Moderní regionální politika se orientuje zejména na problémy související s procesem rychlé restrukturalizace, podporuje inovativnost. Místo meziregionálního přerozdělování a zaměření na suroviny velké firmy se soustředí na mobilizaci vnitřních zdrojů, informace, služby, malé a střední firmy. Vyznačuje se silnou necentralizovaností.“ (Damborský, 2008, s. 13)

Z jiného pohledu se na regionální politiku dívá Wokoun (2008, s. 23), který definuje pojem regionální politiky následovně: „Regionální politika představuje konkrétní projev úsilí společnosti o snížení velikosti regionálních rozdílů.“

V České republice je oblast spojená s regionální politikou upravena zákonem č. 248/2000 Sb. Zákon o podpoře regionálního rozvoje. Podle výkladového slovníku Ministerstva pro místní rozvoj je regionální politika definována takto: „Regionální politika je soubor opatření, kterými vláda uskutečňuje vyvážený rozvoj státu nebo územního obvodu kraje v rámci přijatých opatření, včetně státní podpory regionálního rozvoje.“ (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005, s. 45)

1.1 Cíle regionální politiky

Cílem regionální politiky je řešit otázky hlavních strukturálních problémů a vycházet z konceptu hospodářské politiky. Dosažení stanovených cílů probíhá prostřednictvím dostupných nástrojů, určených na základě přidělených prostředků a možností. Postránecký a Wokoun (2003, s. 17) vidí nástroje regionální politiky velmi podobně. Podle jejich názoru lze nástroje jednoduše rozdělit na makroekonomické a mikroekonomické nástroje doplněné různými ostatními prostředky.

1. Makroekonomické nástroje

Fiskální politika

Princip přerozdělování státního rozpočtu nabízí široké možnosti v oblasti regionalizace daní a odvodů nebo snižování daní ve vybraných podporovaných oblastech.

Monetární politika

Jedná se o usnadňování přístupu k možnostem financování vybraných subjektům.

Protekcionismus

Představuje možnosti v oblastech regulace dovozních limitů a cel.

2. Mikroekonomické nástroje

Realokace pracovních sil

Představuje podporu při stěhování obyvatel ve formě uhrazení částečných nákladů spojených se stěhováním a forma podpory při nákupu nebo prodeji nemovitostí.

Realokace kapitálu

V rámci relokace kapitálu jsou využívány různé formy subvencí. Příkladem jsou kapitálové subvence, subvence na pracovní sílu i subvence na dopravu.

3. Ostatní nástroje

Jedná se méně využívané prostředky, jako jsou administrativní nebo institucionální nástroje. (Kolektiv autorů, 2008, s. 107–112; Wokoun, 2003, s. 17-18)

2 REGIONÁLNÍ POLITIKA EVROPSKÉ UNIE

Specifické pojetí představuje regionální politika využívaná Evropskou Unií. Řadí se mezi její nejvýznamnější aktivity a představuje významnou výdajovou položku rozpočtu. Její výše se pohybuje kolem 35 %. Regionální politika EU směřuje ke zlepšování ekonomických, sociálních, ekologických a politických podmínek života obyvatel. Konkrétně se snaží o snižování socioekonomických rozdílů ve všech oblastech. (Mareka Kantor, 2009, s. 17)

2.1 Vznik regionální politiky EU

Vznik regionální politiky je úzce spjatý se vznikem celého společenství. Již od počátků integrace bylo využíváno různých finančních nástrojů pro účely regionální politiky. Zlomový bod představuje rok 1957, kdy byla v preambuli Římské smlouvy deklarována potřeba „Posílit jednotu svých ekonomik a zajistit harmonický rozvoj snižováním rozdílů mezi různými regiony a zmírňováním zaostalosti méně rozvinutých oblastí“.

Další postupný vývoj Evropské unie s sebou přináší také rozvoj regionální politiky. Významný krok nastal v roce 1958 založením prvního fondu EU. Tímto fondem byl Evropský sociální fond významný nástroj regionální politiky, který byl postupně rozšířen a další evropské fondy. (Regionální politika, © 2005-2013; Strukturální fondy, ©2003; Vilamová, 2004, s. 12-14)

2.2 Nástroje regionální politiky EU

Mezi nejvýznamnější nástroj současné regionální politiky EU patří zmiňované evropské fondy. Evropské fondy se dělí na Strukturální fondy a Kohezní fond. Jednotlivé cíle a operační programy jsou z těchto fondů EU financovány.

Strukturální fondy

ESF – Evropský sociální fond

Jedná se o hlavní nástroj sociální politiky a zaměstnanosti EU, který byl založený už v roce 1960. Tento fond přispívá k dosažení všech tří cílů regionální politiky. Prostředky tohoto fondu jsou určeny zejména pro pomoc nezaměstnaným, dlouhodobě nezaměstnatelným a ke stabilizaci zaměstnanosti a jejímu růstu. Dále přispívá ke zkvalitňování vzdělávání, k usnadnění zapojení mladých lidí do pracovního procesu, k adaptaci pracovníků na průmyslové změny a podpoře výzkumu nebo technického vývoje. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005, s. 14; Vilamová, 2004, s. 20-21)

ERDF – Evropský fond regionálního rozvoje

Cílem tohoto finančního nástroje je podpora eliminace zásadních regionálních rozdílů a odstranění zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů včetně venkovských oblastí. Podílí se na financování investic do infrastruktury, zachování pracovních míst nebo podpory malého a středního podnikání. Z ERDF jsou rozdělovány finanční prostředky především na plnění cílů Konvergence a Evropské územní spolupráce. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005, s. 14-15; Wokoun; 2006, s. 16-17)

Fond soudržnosti

Tento fond známý také pod názvem Kohezní fond je určený Maastrichtskou smlouvou pouze pro členské státy EU s HDP na obyvatele nižším, než je 90% průměru společenství. Prostředky peněžního fondu přispívají k financování projektů v oblasti životního prostředí a nadnárodních dopravních sítí. Financování z tohoto fondu je také podmíněno snahou daného státu ke splnění konvergenčních kritérií nutných pro členství v Evropské měnové unii. Rozhodnutí o poskytnutí dotace jsou přijímána na konkrétně definované projekty, čímž je zajištěno snadné vyhodnocování přínosů projektů. (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005, s. 17; Wokoun, 2006, s. 23)

Tab. 1: Přehled financování jednotlivých cílů (Chvojková, Květoň, 2007, s. 14)

PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007-2013	
Cíle	Finanční nástroje
Konvergence	ERDF
	ESF
	FS
Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost	ESF
Evropská územní spolupráce	ERDF

2.3 Principy regionální politiky EU

Regionální politika vychází z několika základních principů. Finanční podpory vždy musí splňovat podstatu těchto principů a dodržovat jimi dané zásady. Marek (2009, s. 27-28) považuje za principy regionální politiky těchto následujících pět.

1. Princip programování

Podstata tohoto principu spočívá v alokovaní prostředků fondů na základě sedmiletých plánů. Tyto plány jsou zaměřeny na regionální rozvoj a jsou vypracovány na základě jednání členských států EU a Evropské komise. Programování klade důraz na co nejkomplexnější řešení regionálních problémů ve vymezených regionech. Tato komplexnost také zabraňuje bezkonceptnímu přidělování prostředků pro jednotlivé projekty.

2. Princip koncentrace

Při aplikaci principu koncentrace je zajištěno směřování prostředků fondů zejména do oblastí s největšími strukturálními problémy. Evropská komise společně s členskými státy selektuje tato území na základě vybraných cílů. Díky principu koncentrace je také zajištěna vyšší míra kontroly při dosažení vyšší efektivity a účelnosti vynaložených prostředků.

3. Princip partnerství

Princip partnerství usiluje o aktivní spolupráci Evropské komise a příslušných místních a regionálních orgánů ve všech fázích projektů. Tato spolupráce se zaměřuje na administrativu včetně plánování, hodnocení, řízení a monitorování.

4. Princip adicionalita

Princip adicionality, nazývaný také principem doplňkovosti zajišťuje komplementární význam finančních zdrojů EU. Podle druhů konkrétních projektů je odvozována výše podílu jednotlivých zdrojů. Cílem je dosáhnout vyšší odpovědnosti zájmových osob a zamezit nahrazování státních zdrojů prostředky EU.

5. Princip monitorování a vyhodnocování

Postavení principu monitorování a vyhodnocování se v průběhu času velmi změnilo a byla zvyšována jeho důležitost. Prostřednictvím průběžného monitoringu a vyhodnocování se dosahuje maximálního využití vynaložených prostředků při vysoké efektivitě.

Wokoun(2006, s. 14-15) na rozdíl od Marka ve své publikaci řadí mezi principy regionální politiky také princip solidarity a princip subsidiarity.

6. Princip Solidarity

Tento princip se zakládá na solidaritě hospodářsky vyspělejších států ke státům hospodářsky méně rozvinutým, což vychází ze základní filosofie celého integračního procesu EU. Konkrétně vyspělejší státy svými příspěvky do společného rozpočtu financují rozvoj těch méně rozvinutých.

7. Princip Subsidiarity

Podstata tohoto principu je zakotvena v Maastrichtské smlouvě a snaží se o plnění jednotlivých cílů na co nejnižší možné úrovni rozhodování. Předpokládá se, že je možné toto plnění na dané úrovni zajistit na uspokojivé úrovni.

2.4 Programování a strategické dokumenty

Programování Evropské unie

V rámci programovacího mechanismu Evropská komise definuje cíle regionální politiky v sedmiletých rozpočtových obdobích. Finanční prostředky jsou na základě těchto cílů směřovány do jednotlivých států a jejich regionů. V době, kdy jsou stanoveny společné cíle EU, přichází na řadu jednání o nalezení shody mezi EU a jednotlivými členskými státy. Na základě této shody členské země vytvoří své vlastní Národní rozvojové plány a Národní referenční strategické rámce. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 10)

Národní rozvojový plán

NRP patří mezi základní strategické dokumenty. Slouží pro získávání podpory ze Strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti EU. NRP je zpracováván dobrovolně přímo členskými státy, schválený jejich vládami. Obsah NRP vychází z legislativy EU, kdy zahrnuje priority, o které usiluje a zdůvodňuje potřeby finančních prostředků. Dále vytyčuje cíle v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti. V návaznosti na zpracovaný NRP a cíle EU je vytvořen Národní referenční strategický rámec. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 10; Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2005, s. 30)

Národní referenční strategický rámec

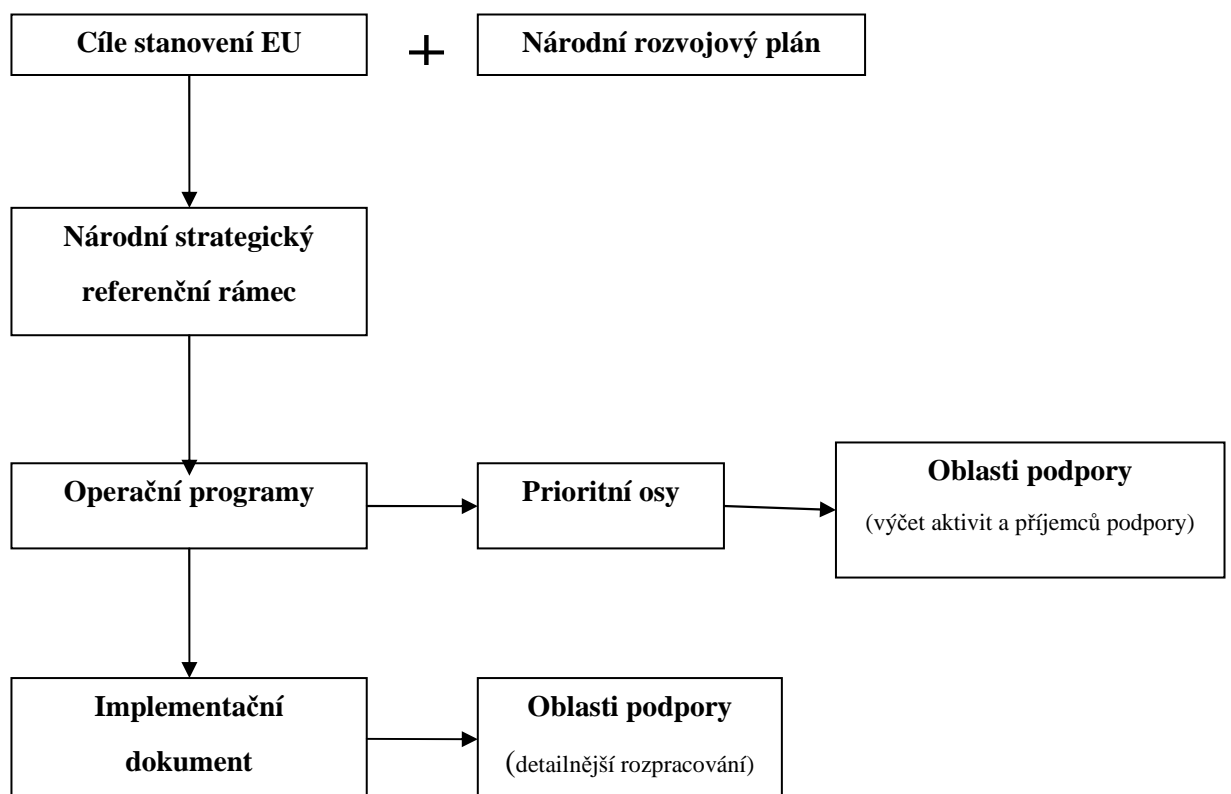
NRSS představuje základní strategie jednotlivých zemí. Snaží se o realistické zhodnocení ekonomické situace v zemi, stanovení silných a slabých stránek. Na základě této analýzy

si země stanovuje cíle řešení zásadních problémů. V rámci dokumentu je také zpracována charakteristika strategických cílů, operačních programů a strategických dokumentů. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 10)

Operační programy

Jedná se o strategické dokumenty vymezující konkrétní oblast podpory, kdy se může jednat o oblasti jako cestovní ruch, životní prostředí nebo nezaměstnanost. Operační programy navazují na NRP a NSRR a konkrétně jsou využívány jako jejich nástroje přizpůsobené jednotlivým cílům regionální politiky. Podstatou operačního programu je seznámit žadatele s účely, na které je možné čerpat finanční prostředky z evropských fondů. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 11)

Schéma znázorňující hierarchii strategických dokumentů a jejich vzájemných vztahů

Obr. 1 Schéma hierarchie strategických dokumentů (Chvojková, Květoň, 2007, s. 11)

2.5 Definování regionů EU

Z důvodu přesného zacílení pomoci není regionální politika koncentrována na celé státy, ale pouze na jednotlivé regiony těchto států. Pro tyto účely bylo zavedeno specifické dělení území na jednotlivé územní statistické jednotky. Toto specifické dělení zavedené Evropským statistickým úřadem rozčleňuje území na jednotky NUTS, které se dále dělí do pěti úrovní:

NUTS 1 - území celého státu, v rámci našeho státu se jedná o celou Českou republiku.

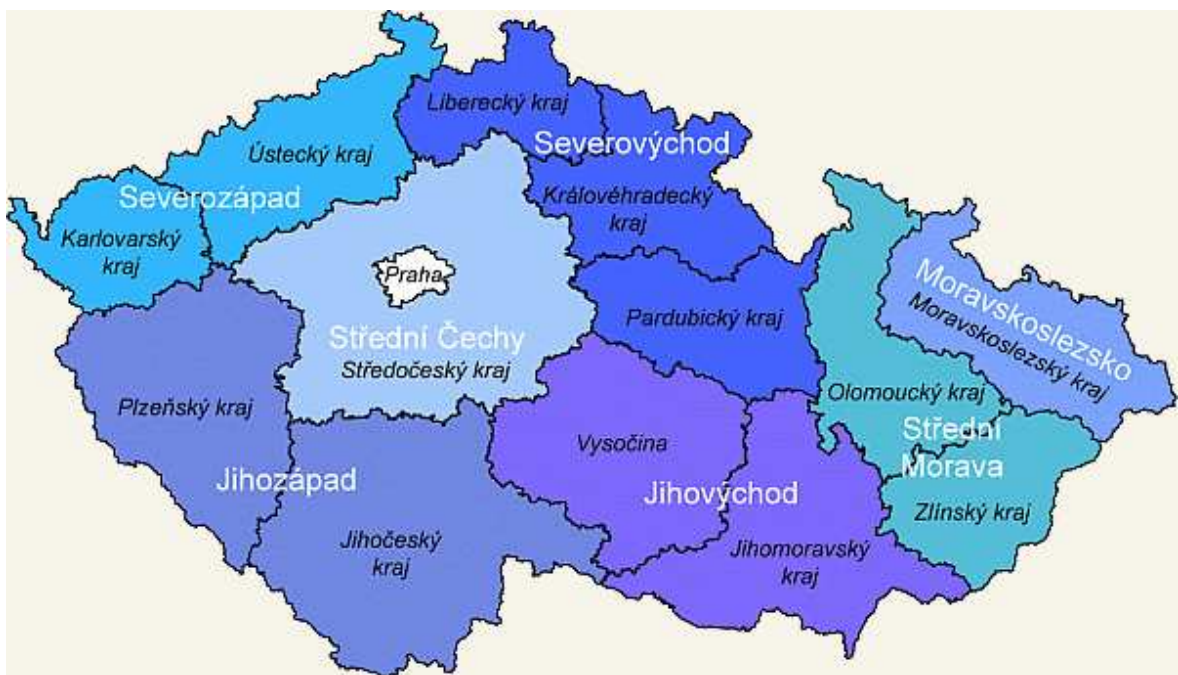
NUTS 2 - oblasti regionů soudržnosti, podle NUTS 2 je ČR rozdělena na osm jednotek.

NUTS 3 - oblasti krajů, v ČR je jich celkem čtrnáct, které jsou definovány podle zákona č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků.

NUTS 4(LAU 1) – vymezení území okresů.

NUTS 5(LAU 2) – vymezení území obcí.

Přijímání pomoci z evropských fondů, je podmíněno vytvořením regionů soudržnosti NUTS 2, které jsou deklarovány v zákoně č.248/2000 Sb. Rozdělení ČR podle NUTS 2 na osm jednotek vypadá následovně:(Fiala a Pitrová, 2009, s. 508; Vilamová, 2005, s. 23)

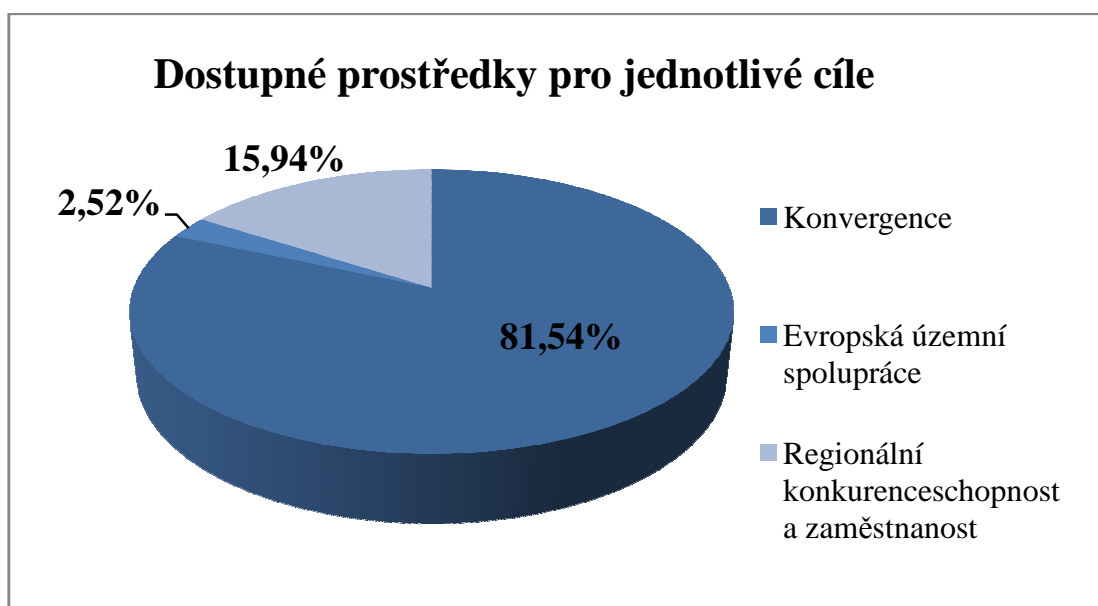
Obr. 2 Mapa regionů soudržnosti v ČR (Mapa regionů soudržnosti v ČR, © 2005-2013)

2.6 Současný vývoj regionální politiky EU

Evropská rada 6. října 2006 schválila Obecné strategické zásady pro nové programovací období 2007-2013. Celkově bylo vyčleněno pro potřeby regionální politiky 347,41 miliard eur. Tato částka představuje více jak třetinu výdajů celé Evropské unie. (Regionální politika, © 2005-2013)

Jak uvádějí autoři Charvatova a Charvat (2009, s. 470-471)oproti předešlému období došlo k výrazným změnám. Celkový objem dostupných finančních prostředků byl zvýšen, ale podíl podpory projektů byl však naopak omezen z původních 90 - 100% na přibližně 85%. Došlo také k prodloužení doby realizace projektů ze dvou na tři roky a tím k upravení pravidel z N+2 na N+3.Celkový počet operačních programů byl zvýšen pro oblasti mimo Prahy, což je způsobeno zejména nejednotností regionálních operačních programů.

Příčinou změn oproti minulému období bylo zejména připojení nových států ke společenství. Nové země, Rumunsko a Bulharsko způsobily významný propad rozdílu mezi jednotlivými regiony.Na tento jev musela EU zareagovat a přizpůsobit tomu také strategické cíle. Cíle pro současné programovací období jsou Konvergence, Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a Evropské územní spolupráce. Následující graf znázorňuje procentuální zastoupení těchto cílů na celkových finančních prostředcích. (Regionální politika, © 2005-2013)

Obr. 3 Procentuální vyjádření dostupných finančních prostředků pro jednotlivé cíle (Rozdělení podle cílů, © 2011)

3 ARCHITEKTURA ČESKÝCH OPERAČNÍCH PROGRAMŮ V PROGRAMOVACÍM OBDOBÍ 2007-2013

Na základě definovaných tří cílů a priorit Národního strategického referenčního rámce Česká republika připravila pro období 2007-2013 celkem 24 operačních programů. Operační programy jsou rozděleny do skupin podle jednotlivých cílů. Prostřednictvím těchto programů je možné využívat finančních prostředků z fondů Evropské unie v celkové výši 26,7 miliard eur. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 14; Strukturální fondy, © 2003) Výše zmíněných 24 operačních programů současného programovacího období je rozdělena podle tří definovaných cílů následovně:

3.1 Cíl Konvergence

Podpora z cíle Konvergence je určena pro regiony s HDP nižším, než je 75% průměru EU. U nás pod něj spadají všechny regiony soudržnosti kromě Prahy. Tento cíl se snaží o podporu zvýšení počtu pracovních míst, sociální a hospodářský rozvoj. Cíl je realizován prostřednictvím osmi tematických operačních programů a sedmi regionálních operačních programů. (Marek a Kantor, 2009, s. 24) Celková alokovaná částka na tento cíl činí 25,89 miliard eur pro ČR. (Strukturální fondy, © 2003)

Regionální operační programy

Regionální operační programy jsou zpracovány pro jednotlivé regiony soudržnosti NUTS 2, kromě hlavního města Prahy. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 14) Pro účely těchto regionálních operačních programů, kterých je celkem sedm, byla přidělena částka 4,66 miliard eur. (Strukturální fondy, © 2003)

ROP NUTS II Severozápad

Karlovarský kraj společně s Ústeckým krajem tvoří region soudržnosti Severozápad, na základě kterého byl vytvořený ROP NUTS II Severozápad. Tento ROP podporu cílí do oblastí zvýšení kvality fyzického prostředí a přeměnu ekonomicko-sociálních struktur regionu. Tyto cíle jsou předpokladem pro zatraktivnění regionu, což s sebou přináší vyšší investice, rozvoj podnikání a zvýšení životní úrovně obyvatel. (ROP SZ, © 2003) Aloková částka na tento program představuje 16,01 % z celkové alokace, v absolutní hodnotě se jedná o 745,9 milionu eur. (Marek a Kantor, 2009, s. 46) Prioritní osy programu jsou vymezeny následovně:

- *Regenerace a rozvoj měst*
- *Integrovaná podpora místního rozvoje*
- *Dostupnost a dopravní obslužnost*
- *Udržitelný rozvoj cestovního ruchu*(ROP SZ, © 2003)

ROP NUTS II Moravskoslezsko

Podpora z ROP NUTS II Moravskoslezsko směřuje do regionu soudržnosti Moravskoslezsko, který se shoduje s Moravskoslezským krajem. Podpora se soustřeďuje na zvýšení rozvoje regionu zejména v oblasti konkurenceschopnosti. Tohoto cíle bude dosaženo prostřednictvím zlepšení kvality života obyvatel a podmínek pro práci i volný čas.(ROP Moravskoslezsko,© 1997-2013)Na tento program pro potřeby podpory byla vyčleněna částka 716,1 milionu eur, což představuje 15,37% z celkového rozpočtu pro všechny regionální operační programy.(Marek a Kantor, 2009, s. 47) Prioritní osy ROP jsou rozděleny do těchto bodů:

- *Regionální infrastruktura a dostupnost*
- *Podpora prosperity regionu*
- *Rozvoj měst*
- *Rozvoj venkova*(Chvojková a Květoň, 2007, s. 121-128)

ROP NUTS II Jihovýchod

Regionální operační program Jihovýchod byl vytvořen pro podporu regionu soudržnosti Jihovýchod, který je složený z Jihomoravského kraje a kraje Vysočina. Celková alokovaná částka činí 619,7 milionu eur, tato částka představuje 13,3% rozpočtu pro všechny regionální operační programy. Podpora se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti, modernizaci veřejné dopravy a rozvoj cestovního ruchu. Program se snaží prostřednictvím zkvalitnění vzdělání, zdravotnické a sociální péče zlepšit podmínky života na venkově. (Marek a Kantor, 2009, s. 46)ROP Jihovýchod se rozděluje na tři prioritní osy podpory, které vymezují typy projektů, na které se vztahuje podpora. Těmito prioritními osami jsou:

- *Dostupnost dopravy*
- *Rozvoj udržitelného cestovního ruchu*
- *Udržitelný rozvoj měst a venkovských sídel*(Oblasti dotace ROP Jihovýchod, © 2013)

ROP NUTS II Severovýchod

V zájmu podpory regionálního operačního programu Severovýchod jsou financovány projekty zaměřené na rozvoj dopravní infrastruktury, zlepšení úrovně života, kvality veřejných služeb, zvýšení atraktivity podnikatelského prostředí a také využití přírodního a kulturního potenciálu. (Základní informace o ROP SV, © 2007-2009) Celkově bylo přiděleno pro tento ROP 656,5 milionů eur. V porovnání s ostatními ROP to představuje 14,09% z celkové částky určené pro tento typ programů. (Marek a Kantor, 2009, s. 48) V rámci ROP Severovýchod byly stanoveny následující prioritní osy:

- *Rozvoj dopravní infrastruktury*
- *Rozvoj městských a venkovských oblastí*
- *Cestovní ruch*
- *Rozvoj podnikatelského prostředí* (Základní informace o ROP SV, © 2007-2009)

ROP NUTS II Jihozápad

ROP NUTS II Jihozápad byl vytvořen na základě regionu soudržnosti Jihozápad, složený z Jihočeského a Plzeňského kraje. Do roku 2013 si ROP NUTS II Jihozápad klade za cíl dosažení lepší konkurenceschopnosti, zvýšení atraktivity regionu a tím ke zlepšení celkové úrovně kvality života obyvatel. (ROP Jihozápad, 2011) Pro dosažení těchto cílů byla tomuto ROP přidělena částka 619,7 milionu eur, z celkové alokované částky představuje podíl 13,3%. (Marek a Kantor, 2009 s. 46) Vyčlenění prioritních os vypadá následovně:

- *Dostupnost center*
- *Stabilizace a rozvoj měst a obcí*
- *Rozvoj cestovního ruchu* (ROP Jihozápad, 2011)

ROP NUTS II Střední Čechy

Na základě regionu soudržnosti Střední Čechy neboli Středočeského kraje, vznikl právě ROP Střední Čechy, který napomáhá rozvoji v několika oblastech. Mezi tyto oblasti se řadí vytvoření vhodných podmínek pro rychlý růst HPD, zvýšení životní úrovně městského i venkovského obyvatelstva a zvýšení atraktivity regionu pro investice, bydlení i podnikání. (Základní informace, ©2008) Finanční částka pro tento program byla vyčleněna ve výši 559,1 milionu eur neboli 12% celkové částky určené pro všechny ROP. (Marek a Kantor, 2009, s. 49) Tento ROP vyčleňuje čtyři prioritní osy:

- *Doprava*

- *Cestovní ruch*
- *Integrovaný rozvoj území*(Základní informace, ©2008)

ROP NUTS II Střední Morava

ROP Střední Morava je rozdělený do čtyř prioritních os, které následně vymezují podporované projekty prostřednictvím oblastí podpory. Prioritní osy jsou následující:

Priority a oblasti podpory programu

Priorita 1 – Doprava

1.1 Regionální infrastruktura

- Veškerá dokumentace spojená s realizací projektu,
- výstavba a opravy sítě souvislých úseků silnic II. a III. třídy s vazbami na místní nebo účelové komunikace včetně zabezpečení nebezpečných úseků,
- úpravy silnic II. a III. třídy v blízkosti sídel v souvislosti se zkvalitňováním životního prostředí a snižování dopadů provozu,
- řešení rizik a prevence pro zvýšení bezpečnosti v rámci infrastruktury,
- rekonstrukce místních komunikací vedoucích ke zlepšení napojení rozvojových průmyslových areálů na silnice II. a III. třídy,
- podpora regionálních letišť modernizací a rekonstrukcí infrastruktury.

1.2 Veřejná doprava

- Práce a projekty spojené se zavedením integrované veřejné dopravy,
- modernizace a zvýšení ekologičnosti technologií veřejné dopravy,
- výstavba nových a opravy stávajících zastávek veřejné dopravy,
- obnova vozového parku drážních vozidel hromadné přepravy osob,
- budování přestupních terminálů integrované veřejné dopravy,
- nákup prostředků městské hromadné dopravy a jejich modernizace,
- úpravy zastávek pro bezbariérový přístup.

1.3 Bezmotorová doprava

- Přípravy a vypracování veškerých dokumentů a projektů potřebných pro realizaci stezek pro bezmotorová vozidla,
- budování vyšší perspektivy bezmotorové dopravy se zaměřením na cyklistiku,
- vybudování významných stezek pro region, určených pro bezmotorovou dopravu,

- provedení opatření vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v bezmotorové dopravě. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 83-85; RRRS Střední Morava, 2007, s. 32-51)

Priorita 2 - Integrovaný rozvoj a obnova regionu

2.1. Rozvoj regionálních center, 2.2 Rozvoj měst a 2.3 Rozvoj venkova

A. Aktivity zaměřené na rozvoj sociální infrastruktury

- Infrastruktura pro oblasti sociálních služeb, zdravotnické péče, celoživotního učení, volnočasových a zájmových činností včetně zařízení k tomu určených,
- posilování regionálního inovačního systému prostřednictvím pilotních aktivit,
- rozvoj vzdělávací infrastruktury,
- zvyšování standardu poskytovaných služeb technologickým rozvojem a vybavením
- infrastruktura pro zvýšení bezpečnosti a řešení rizik prevencí,
- úprava infrastruktury v návaznosti na integraci diskriminovaných skupiny.

B. Aktivity spojené s fyzickou revitalizací území

- Zajištění veškeré projektové přípravy a dokumentů včetně architektonické soutěže,
- rozvoj urbanizovaných ploch pro lepší a efektivnější využití,
- obnova okrasné zeleně s návazností na celkovou úpravu veřejných prostranství,
- rekonstrukce stávajících objektů,
- odstraňování staveb, které nejsou využívány a představují ekologickou zátěž,
- vybavování území technickými prostředky v oblasti infrastruktury a jejich obnova.

2.4 Podpora podnikání

- Podpora v rámci projektové přípravy a dokumentace,
- revitalizace a rekonstrukce včetně modernizací spojených se stávajícími objekty určenými pro podnikání a také včetně brownfields,
- investice v dopravní a technické infrastruktury spojené s průmyslovými zónami,
- revitalizace území prostřednictvím odstranění nefunkčních staveb. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 85-87; RRRS Střední Morava, 2007, s. 51-87)

Priorita3 - Cestovní ruch

3.1. Integrovaný rozvoj cestovní ruch a 3.2 Veřejná infrastruktura a služby

- Rekonstrukce kulturních a technických památek nebo zajímavostí,
- rozvoj kulturně-poznávacích forem cestovního ruchu a lázeňství,

- obnova sportovních areálů společně s příslušnou infrastrukturou,
- vytvoření jednotného systému naučných stezek, tabulí a okruhů,
- zajištění infrastruktury navazující k objektům cestovního ruchu včetně parkovišť.

3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby

- Zvyšování kapacit, modernizace nebo výstavby ubytovacích a stravovacích zařízení v rámci zvýšení ubytovacího standardu,
- rozšíření nabídky služeb sportovního, turistického nebo lázeňského charakteru,
- rekonstrukce kulturních nebo technických zajímavostí využitelných v cestovním ruchu včetně návazné infrastruktury,
- obnovení nebo rozvoj sjezdového areálu nebo areálu pro běžecké lyžování společně s příslušnou infrastrukturou,
- rozšíření návazných služeb ubytování se zaměřením na wellness, venkovskou turistiku, folklorní tradice nebo lázeňské služby,
- modernizace a opravy lázeňských objektů s návaznou infrastrukturou.

3.4 Propagace a řízení

- Vybudování jednotného informačního systému,
- založení řídicí struktury krajských agentur a partnerských sdružení,
- zvýšení atraktivity současných produktů cestovního ruchu v rámci regionu,
- rozvoj komunikace v rámci marketingu turistických destinací. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 88-91; RRRS Střední Morava, 2007, s. 87-114)

Priorita 4 - Technická pomoc

4.1 Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu

- Hodnocení a monitoring ROP a s tím spojené vypracovávání průzkumů nebo studií,
- zabezpečení nutného vybavení k implementaci a řízení programu,
- sestavení vnitřních pravidel řízení programu a s tím spojený systém práce,
- připravování a rozvoj lidských zdrojů pro implementaci operačního programu,
- vyřizování potřebné administrativy a zajištění publicity programu.

4.2 Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu

- Mediální podporování programu,
- asistence při předkládání projektů a pomoc při jejich přípravě,

- zajišťování odborné připravenosti pro předkladatele projektů. (RRRS Střední Morava, 2007, s. 115-118)

Tab. 2 Členění finančních prostředků mezi jednotlivé priority a oblasti podpory (RRRS Střední Morava, 2007, s. 31)

Prioritní osy	Oblasti podpory	Podíl oblasti podpory	Podíl prioritní osy
1. Doprava	1.1 Regionální infrastruktura	21,8 %	38,8%
	1.2 Veřejná doprava	13,9%	
	1.3 Bezmotorová doprava	3,1%	
2. Integrovaný rozvoj a obnova regionu	2.1. Rozvoj regionálních center	5,5%	39,4%
	2.2 Rozvoj měst	16,9%	
	2.3 Rozvoj venkova	14,6%	
	2.4 Podpora podnikání	2,4%	
3. Cestovní ruch	3.1. Integrovaný rozvoj cestovních služeb	4,1%	18,5%
	3.2 Veřejná infrastruktura a služby	4,1%	
	3.3 Podnikatelská infrastruktura a služby	9,3%	
	3.4 Propagace a řízení	1%	
4. Technická pomoc	4.1 Podpora řídicích, implementačních a kontrolních úkolů řídicího orgánu	2,2%	3,3%
	4.2 Podpora zvyšování absorpční kapacity regionu	1,1%	

Tematické operační programy

Tyto operační programy jsou tematicky zaměřeny na konkrétní problémové oblasti. Pro celkový počet osmi tematických OP bylo vyčleněno 21,23 miliard eur. Jejich členění vypadá následovně: (Strukturální fondy, © 2003)

OP Doprava

Tento operační program je určen pro realizaci dopravních aspektů hlavních strategických cílů Národního rozvojového plánu. Jeho globálním cílem je zlepšení dopravní dostupnosti a dále také zahrnuje zlepšení železniční, silniční a městské hromadné dopravy. (Mareka Kantor, 2009, s. 43)

OP Životní prostředí

Podstatou OP je dosažení zlepšení v oblasti kvality životního prostředí a zachování udržitelného rozvoje. Zaměřuje se na snižování celkového znečištění, zlepšení podmínek pro život a zdraví obyvatel. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 17)

OP Podnikání a inovace

Tento program nahradil OP průmysl a podnikání z minulého programovacího období a více se zaměřil právě na zvyšování konkurenceschopnosti ČR. Svou činností se významně podílí na plnění strategického cíli Konkurenceschopná česká ekonomika. (Mareka Kantor, 2009, s. 41-42)

OP Výzkum a vývoj pro inovace

Účelem tohoto programu je naplnění cílů orientovaných na růst konkurenceschopnosti státu ve srovnání s ostatními státy EU a orientace na znalostní ekonomiku. Podpora cílů do oblastí výzkumu, vývoje a inovací, aby ČR nabízela dostatek pracovních míst. V neposlední řadě se snaží zvyšování vzdělávacích kapacit zejména na vysokých školách. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 48)

OP Lidské zdroje a zaměstnanost

Program přispívá ke splnění cílů z oblasti zaměstnanosti a zaměstnatelnosti lidí v ČR. Ideálně po dosažení cílů by se ČR měla zařadit na úroveň průměru 15 nejlepších zemí EU. Předpokladem k dosažení je flexibilní, otevřená a soudržná česká společnost. Za další podmínku je považovaná konkurenceschopná ekonomika naší země. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 54 – 6; Mareka Kantor, 2009, s. 42)

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost zajišťuje zvyšování úrovně vzdělání české společnosti. Priority programu směřují k posílení konkurenceschopnosti ČR pomocí modernizace vzdělávacích systémů. Toto vzdělání zahrnuje oblasti počátečního, terciálního, ale také dalšího vzdělávání. Pro potřeby celoživotního vzdělávání se program snaží o propojení současných systémů do systému komplexního. Výzkum a vývoj reprezentují neméně významnou oblast podpory tohoto OP. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 39 – 45; Mareka Kantor, 2009, s. 40)

Integrovaný operační program

Představuje doplněk k připravovaným operačním a regionálním operačním programům. Cílí ke zvýšení kvality života občanů ČR, sociálního a ekonomického růstu ČR. Tohoto cíle bude dosaženo prostřednictvím zefektivnění fungování veřejné správy a veřejných služeb. (Chvojková, Květoň, 2007, s. 70 – 74; Mareka Kantor, 2009, s. 43)

OP Technická pomoc

Za cíl tohoto programu je pokládána lepší koordinace všech programů spolufinancovaných z EU. Aktivity technické pomoci vedou ke zvyšování úrovně monitorování, řízení a dodržování pravidel finančního řízení. Podpora tohoto programu se snaží o zlepšení centrálního řízení a dosažení předpokládaných strategických cílů. (Mareka Kantor, 2009, s. 44)

3.2 Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Tento cíl je určený pro regiony s HDP vyšším než 75% průměru EU. V ČR tento cíl se týká pouze regionu soudržnosti Praha, který jako jediný nečerpá z podpory Cílu Konvergence. Pro potřeby tohoto cíle bylo Česká republika poskytnuto 419 milionů eur z fondů ERDF a ESF. Prostředky jsou soustředěny na životní prostředí, inovace, znalostní ekonomiku, komunikační sítě a služby ekonomického významu. Jedná se o tyto dva operační programy: (Mareka Kantor, 2009, s. 50; Strukturální fondy, © 2003)

OP Praha Konkurenceschopnost

Tento projekt byl vytvořený speciálně pro region Praha, který se od ostatních velmi odlišuje. Rozdíly jsou patrné v mnoha oblastech, zejména v celkové životní úroveň obyvatel. Operační program Praha Konkurenceschopnost podporuje investiční projekty působící v oblasti informačních technologií nebo efektivního využívání inovačního potenciálu. Za cíl si klade dosažení lepší konkurenceschopnosti a zejména zaměstnanosti. Slouží také k podpoře rozvoje a odstranění překážek, které tomu brání. Dále se také zaměřuje na zlepšování životního prostředí, zvýšení dopravní dostupnosti i dostupnosti telekomunikačních služeb. Celkově bylo vyčleněno na tento program 241,2 milionů eur z ERDF. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 131 – 136; Strukturální fondy, © 2003)

OP Praha Adaptabilita

Jedná se o druhý specifický program orientovaný pouze na region Praha. Podpora je mířena na rozvoj v oblasti lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji. Vyšší přízpůsobivost a výkonnost

lidských zdrojů reprezentuje globální cíl programu. Polem působnosti je trh práce, kde se program snaží o zkvalitnění vzdělání žadatelů o práci nebo eliminaci nevýhod jakkoliv znevýhodněných osob. Jedná se o program orientovaný na hlavní město, kdy všechny projekty musí být zaměřeny na Prahu, účastníci musí žít v Praze nebo alespoň být zaměstnání pražským zaměstnavatelem. Jedinou výjimku tvoří realizátoři projektů, kteří mohou být z jakéhokoliv regionu ČR. Prostředky určené pro tento program tvoří asi 0,41% z veškerých prostředků určených pro ČR v tomto období, v absolutním vyjádření se jedná o částku 108,39 milionů eur. (Chvojková a Květoň, 2007, s. 137-143; Strukturální fondy, © 2003)

3.3 Cíl Evropská územní spolupráce

Tento cíl se soustředí na rozvoj přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce regionů. V rámci České republiky lze čerpat podporu z devíti operačních programů spadajících pod cíl územní spolupráce. Pro potřeby tohoto cíle bylo vyčleněno Evropskou unií celkem 389 milionů eur z fondu ERDF. (Marek, 2009a Kantor, s. 55; Strukturální fondy, © 2003)

OP Přeshraniční spolupráce České Republiky se svobodným státem Bavorsko, svobodným státem Sasko, Polskem, Rakouskem a Slovenskou republikou

Pro spolupráci s našimi nejbližšími sousedy byly vytvořeny právě tyto operační programy za účelem realizace spolupráce v rámci pohraničních oblastí. Důraz je kladem na zlepšení vzájemných vztahů a spolupráce zejména v oblastech ekonomických, sociálních a také politických. Česká republika se prostřednictvím projektů snaží o dosažení celkového udržitelného ekonomického rozvoje příhraničních regionů. (Strukturální fondy, © 2003)

OP Meziregionální spolupráce (všechny státy EU, Norsko a Švýcarsko)

Operační program určený zejména pro členské státy EU včetně Norska a Švýcarska, napomáhá rozvoji inovací, znalostní ekonomiky a zlepšování životního prostředí. Jeho podpora je směřována na regionální nebo místní spolupráci veřejných orgánů a institucí veřejného charakteru. (Marek, 2009a Kantor, s. 53; Strukturální fondy, © 2003)

OP Nadnárodní spolupráce

Česká republika v rámci tohoto operačního programu spadá do zóny Střední Evropa společně se sousedními zeměmi, Slovinskem, Maďarskem, částí Itálie a Ukrajiny. Program se orientuje na výhradně na nadnárodní projekty důležité pro celé území specializované

na oblasti zlepšování dostupnosti, konkurenceschopnosti a atraktivity území. (Mareka Kantor, 2009, s. 53 – 54; Strukturální fondy, © 2003)

Sít'ový operační program ESPON 2013

Jedná se o nadnárodní program, do kterého spadají nejen členské země, ale také země kandidátské, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko a Island. Podpora z tohoto programu se zaměřuje do oblastí regionálního rozvoje a územního plánování. Tento OP si klade za cíl poskytování analýz, informací a databází sloužících k porovnávání rozvojových trendů v rámci celé EU. (Mareka Kantor, 2009, s. 52-53; Strukturální fondy, © 2003)

Sít'ový operační program INTERACT II

Program INTERACT II je určený pro všechny členské státy EU se dvěma prioritami, kterými jsou technická asistence, rozvoj a dodání služeb. (Marek, 2009, s. 51-52; Strukturální fondy, © 2003)

4 POSTUP PŘI PŘÍPRAVĚ PROJEKTU

Definování projektu

Před začátkem plánování projektu je důležité si nejprve definovat rozhodující fakta související se záměrem projektu. Podstatné je vymezit konkrétní problém a motiv samotného projektu. S tím také souvisí určení vhodných řešení a zlepšení situace. Je potřeba brát v úvahu všechny aspekty projektu. Mezi tyto aspekty se řadí závažnostřešeného problému, celkový cíl, cílová skupina nebo druhy činností a mnohé další. Až po zvážení všech těchto faktů, teprve nastává fáze samotného plánování. (Přichystal, 2008, s. 101)

Plánování projektu

Musíme projekt rozčlenit do částí podle konkrétních činností a časového období. Výstupem plánování projektu jsou podrobné plány obsahující potřebné výstupy, jejich dopady a výsledky, strukturu řízení a nástroje hodnocení výsledků. Takto vytvořené plány bude v průběhu realizace potřeba aktualizovat a upravovat podle momentální situace. (Přichystal, 2008, s. 101)

Nalezení OP a výzva k předkládání žádostí o dotaci

Před samotnou přípravou žádosti je potřeba ověřit si splnění cílů konkrétního programu a vyhlášení výzev. Pokud konkrétní výzva vyhlášena ještě nebyla, nepředstavuje to problém, jen úřady ještě neznají podrobnosti. I v tomto případě je možné s vypracováním samotné žádosti začít a až v průběhu ji specifikovat. (RRRS Střední Morava, 2009, s. 4)

Vypracování a podání žádosti

Projektová žádost obecně obsahuje několik částí, kterými jsou mimo jiné identifikace projektu, popis projektu, vazba na strategické dokumenty, cíle, cílovou skupinu, datum zahájení a ukončení projektu. Samotný dokument žádosti je potřeba podat elektronickou formou přes webovou aplikaci benefit 7, která je dostupná na adrese: <https://www.eu-zadost.cz>. Na úrovni krajů a jednotlivých ministerstev zatím zůstává klasická papírová forma. Na uvedené stránce jsou k dispozici všechny potřebné šablony, formuláře a přílohy, které je nutné spolu se žádostí vyplnit. (Centrum pro regionální rozvoj ČR, 2007, s. 11-12; Přichystal, 2008, s. 105-107)

Hodnocení a výběr žádosti

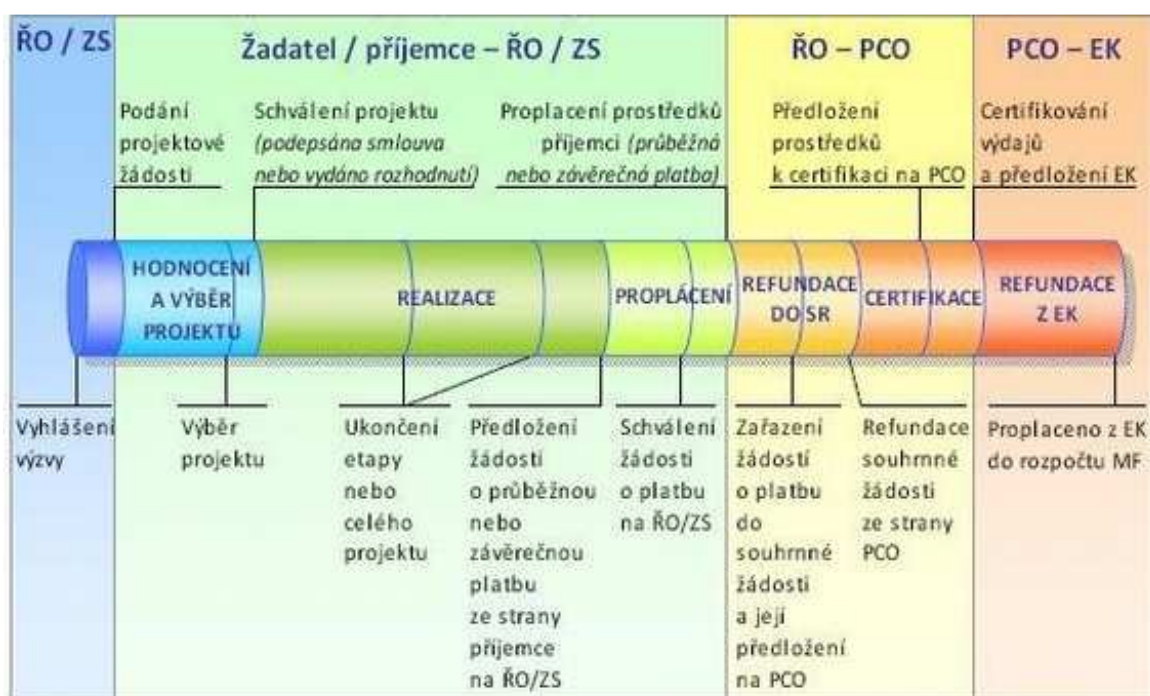
Hodnocení žádostí se provádí z důvodu nalezení nejvhodnějších projektů, které splňují zadané podmínky programu. Pro potřeby přijatelnosti jsou hodnocena kritéria skutečné realizovatelnosti projektu, jeho přidaná hodnota a také udržitelnost do budoucna. Dalším kritériem je splnění obsahové stránky projektu na základě výběrových kritérií, která jsou zadána v konkrétní výzvě. Kvalifikace výběrových kritérií probíhá implementační agenturou ve spolupráci s externími hodnotiteli a následně hodnotitelskou komisí. (Přichystal, 2008, s. 123)

Realizace

Důležitým předpokladem, pro samotné zahájení projektu je dodržení základních pravidel publicity. Každý podporovaný projekt musí být označený cedulí informující o financování projektu Evropskou unií.

Správná realizace projektu také musí vždy postupovat podle postupů stanovených ve smlouvě o poskytnutí dotace. Tento postup zahrnuje dodržení harmonogramu prací a především předem stanoveného rozpočtu. Dále je potřeba pravidelně vytvářet a odevzdávat monitorovací zprávy v návaznosti na tyto zprávy příjemce později žádá o proplacení prostředků. (RRRS Střední Morava, 2009, s. 12-13)

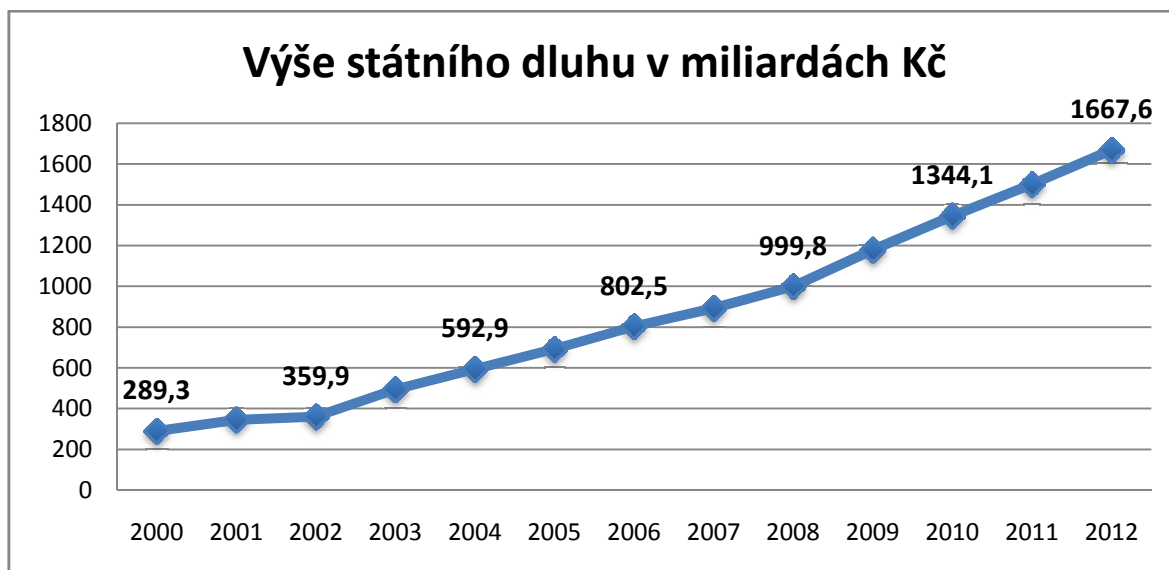
Obr. 4: Průběh čerpání finančních prostředků (Schéma průběhu čerpání finančních prostředků, 2011)

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 AKTUÁLNÍ SITUACE V OBLASTI ČERPÁNÍ

Současné programovací období 2007-2013 představuje pro Českou republiku skvělou příležitost získat finanční prostředky pro zajímavé projekty. V dnešní době finanční krize v rámci běžného státního rozpočtu na tyto účely bohužel nezbyvají dostatečné finance. Důvod této situace vyplývá z níže uvedeného grafu, který zachycuje vývoj celkového státního dluhu posledních let.

Obr. 5 Vývoj státního dluhu v letech 2000-2012 (Struktura a vývoj státního dluhu, 2005)

V grafu lze vidět postupný růst státního dluhu. Nejaktuálnější čísla hovoří o výšce 1667,6 miliard státního dluhu za rok 2012 a deficit státního rozpočtu činil 101 miliard korun. Státní dluh vzniká především hromaděním schodků státního rozpočtu. A hodnota 1,7 biliónu korun opravdu dokazuje, že pokud ČR nemá skončit podobně, jako vybrané země Eurozóny, je nutné snižovat výšku deficitu státního rozpočtu a s tím spojené náklady.

Trend snižování výdajů a zvyšování výnosů potvrzuje fakt, že peněz na výdaje spojené s regionální politikou bude pouze ubývat. Predikce Ministerstva financí naznačuje nárůst státního dluhu ke konci roku 2013 a ani v dalších letech se nejspíše situace nebude zlepšovat, odborníci odhadují nárůst v roce 2014 na 1,859 biliónů a v roce 2015 nárůst až na 1,938 biliónů korun. (Státní dluh stoupl na 1,668 biliónu korun, © 2003-2013)

Tato fakta jsou příčinou stále se zvyšujícího významu čerpání z evropských fondů a aktuálnosti tohoto tématu. Rozhodující jsou pro nás tyto zdroje, které nám EU dává k dispozici, využívat je co nejefektivněji a hospodařit s nimi účelně. Avšak v této zemi dochází stále k hlubokým nedostatkům a pochybením.

Česká republika v rámci sedmiletého plánovacího období 2007-2013 má celkem možnost získat prostředky v celkové výši téměř 26,7 miliard eur. (Strukturální fondy, ©2003) Rozhodujícím rokem bude právě rok 2013, kdy sedmileté období končí a záleží na tom, kolik skutečně od EU získáme, a jestli dokážeme zcela využít potenciál, který nám EU nabízí. Pokud celou částku nevyčerpáme, peníze jsou pomocí automatického zrušení závazku vráceny zpět do rozpočtu EU a použity na jiné účely.

K 6. březnu 2013 o dotace zatím celkem požádalo 93 761 žadatelů. V případě schválení všech projektů by požadovaná částka přesahovala alokovanou částku zhruba o 559 miliard korun. Ne všechny projekty z různých důvodů však byly schváleny. Celkově bylo zatím rozhodnuto o podpoření 40 868 projektů v celkové částce 512,7 miliard korun. Pokud se všechny tyto projekty zrealizují v předpokládané výši, zbývá k vyčerpání pro rok 2013 asi 17,9 % z celkové částky. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013b, s. 12)

V oblasti fondů už sice bylo proplaceno asi 414 miliard, přibližně 52% z celkové částky alokace, ale tyto náklady byly zatím příjemcům proplaceny ze státního rozpočtu. Zde nastává problematika spojená se zpětným proplácením nákladů Evropskou komisí. Pokud komise zaznamená porušení podmínek a nedodržení operačních programů, jednoduše zpětné proplacení odmítne. Reálně se může stát, že značná část vyplacených prostředků zůstane nákladem státu. Díky evropským fondům mají být podporovány projekty, na které v rozpočtu státu není dostatek prostředků. Pokud by projekty nebyly Evropskou komisí proplaceny, čerpání z fondů EU by ztratilo smysl. Docházelo by ke zbytečnému zatěžování a zadlužování státu. Tato pochybení to by mohla zapříčinit snížení alokované částky pro následující období a stát by tím přišel o další část finančních prostředků.

Z těchto důvodů má vyšší vypovídající hodnotu částka, o které bylo skutečně požádáno z fondů EU. K 6. březnu 2013 ČR zatím Evropskou komisi požádala o 233,4 miliard korun, což představuje asi 30 % z celkové alokované částky pro současné období. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013b, s. 12) Nelze jednoznačně říci, zda je částka vysoká nebo nízká. Vzhledem k tomu, že aktuální programovací období letos končí, nevypadá výsledek jako dostačující. Na záležitost certifikace je důležité dívat se z pohledu plnění stanovených pravidel, výše se řídí pravidlem $N+3/N+2$ a limitem čerpání pro jednotlivé roky.

Do konce roku 2012 musela výše certifikovaných prostředků Evropskou komisí dosahovat zhruba 31%. V každém programu se způsoby splnění tohoto kritéria lišily, ale po započtení předběžných plateb a velkých projektů stanovené hranice dosáhly. (Ministerstvo pro místní

rozvoj, 2013a, s. 3) Z tohoto pohledu se situace jeví uspokojivě. Důležitý bude vývoj v dalších letech a dodržení limitů stanovených pro další roky. Zejména rok 2013 je významný z hlediska souběhu pravidla N+3 za rok 2010 a N+2 za rok 2011. Podrobnější analýza plnění pravidel pro rok 2013 bude provedena v kapitole osm.

6 CHARAKTERISTIKA ROP NUTS II STŘEDNÍ MORAVA

ROP NUTS II Střední Morava pro programovací období 2007-2013 vznikl na základě regionu soudržnosti Střední Morava. Tento region se skládá ze dvou krajů, kterými jsou Zlínský a Olomoucký kraj. Oficiální stránky programu jsou dostupné na adrese: www.rr-strednimorava.cz, kde jsou k dispozici všechny důležité informace o tomto regionu.

Tento ROP spadá pod cíl Konvergence a celkově EU vyčlenila v současném období pro podporu tohoto regionu 672,24 milionů eur. Částka pro ROP Střední Morava představuje asi 14,4% z celkové alokované částky pro všechny ROP, která byla vyčleněna ve výši 4,66 miliard eur. Financování pro tyto účely je poskytováno Evropským fondem pro regionální rozvoj. (Strukturální fondy, 2003)

V tomto programovacím období podle obecného nařízení EU pro členy vyplývá povinnost dodržovat horizontální témata, kterými jsou rovné příležitosti a udržitelný rozvoj. Na základě těchto témat byly určeny konkrétní priority a oblasti podpory pro ROP Střední Morava. Pro potřeby programu byl také vytvořen Prováděcí dokument Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Střední Morava. V prováděcím dokumentu jsou podrobně charakterizovány všechny prioritní osy s konkrétními oblastmi podpory, a dále jsou zde uvedeny podrobnosti o samotné realizaci. (Strukturální fondy, 2003)

Jednotlivé cíle programu vypadají následovně:

Globální cíl

Zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu soudržnosti Střední Morava a životní úrovně jeho obyvatel ve svém komplexu.

Specifické cíle

1. Zajištění efektivní, flexibilní a bezpečné dopravní infrastruktury v rámci regionu soudržnosti a spolehlivé, kvalitní a integrované veřejné dopravní služby.
2. Zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých podpůrných podmínek pro podnikání.
3. Zlepšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava pro účely cestovního ruchu, zlepšením jeho infrastruktury, služeb, informovanosti a propagace.

4. Zajištění dostatečné administrativní kapacity, efektivního řízení, informovanosti, kontroly, sledování a hodnocení ROP Střední Morava včetně posílení vnitřní absorpční kapacity. (Prováděcí dokument Střední Morava, 2007, s. 30)

Regionální rada soudržnosti Střední Morava

Pro účely čerpání z fondu byl v Olomouci zřízen úřad s názvem Regionální rada soudržnosti Střední Morava. Úřad sídlí v Olomouci na adrese Jeremenkova 1211/40b, 779 00 Olomouc. Pobočkou úřadu je pracoviště ve Zlíně na adrese J. A. Bati 5520, 761 90 Zlín. Jedná se o místo, kam se mohou žadatelé obracet se svými žádostmi a popřípadě i dotazy ohledně možností čerpání. V současnosti v čele RRS Střední Morava stojí Ing. Jiří Zbořil, který zastává funkci předsedy Regionální rady.

6.1 Zlínský kraj

Jednu část regionu soudržnosti Střední Morava tvoří Zlínský kraj, který zaujímá rozlohu 3 937 m² a patří mezi nejmenší kraje v zemi. Nachází se v jihovýchodní části Moravy a na severu sousedí s krajem Olomouckým, se kterým tvoří zmíněný ROP Střední Morava. Centrum kraje tvoří krajské město Zlín. Území Zlínského kraje se dále dělí na čtyři okresy, kterými jsou okres Kroměříž, Vsetín, Uherské Hradiště a Zlín. Pro zhodnocení aktuální socioekonomické situace kraje bylo využito základních charakteristických ukazatelů.

Tab. 3 Základní charakteristiky Zlínského kraje (ČSÚ, ©2013; Integrovaný portál MPSV, © 1999-2013)

Okresy	Rozloha v m ²	Počet oby- vatel	Počet uchazečů na jedno pracovní místo	Nezaměstnanost
Kroměříž	796	107 320	25,3	9,3 %
Uherské Hradiště	991	143 814	30,5	8,0 %
Vsetín	1 143	145 047	33,1	10,0 %
Zlín	1 034	192 849	16,6	7,5 %
Průměr kraje	3 937	589 030	24,3	8,6%

Za ukazatele s nejvyšší vypovídající schopností z hlediska ekonomického a sociálního lze považovat nezaměstnanost, která je doplněna počtem obyvatel, rozlohou, a počtem uchazečů na jedno pracovní místo. Všechna uvedená data jsou aktuální k 31.3.2013.

V porovnání s výsledky za celou ČR si Zlínský kraj nevede špatně. Aktuální nezaměstnanost ČR v březnu 2013 se pohybovala okolo 8 %. (Integrovaný portál MPSV, © 1997 - 2013) V porovnání s tímto výsledkem Zlínský kraj zaostává pouze o šest desetin procenta. Jak vyplývá z tabulky, nejlépe si vede okres Zlín s krajským městem. Společně s Uherským Hradištěm jako jediní vykazují hodnoty nezaměstnanosti pod průměrem ČR. Vůbec nejhůře je na tom z pohledu nezaměstnanosti okres Vsetín, kde je to způsobeno hned několika faktory. Okres Vsetín leží v kopcovité a špatně dostupné oblasti.

Pokud se zaměříme na ukazatele počtu uchazečů na jedno pracovní místo, hodnota Zlínského kraje se pohybuje kolem 24 uchazečů. Celostátní průměr je 17 uchazečů na jedno pracovní místo. Ze Zlínského kraje jediný okres Zlín vykazuje hodnotu pod tímto průměrem, ostatní okresy se pohybují vysoko nad tímto průměrem.

Důvody nezaměstnanosti a vyššího počtu uchazečů o práci mohou být způsobeny zejména absencí větších podniků. V kraji působí mnoho menších firem, které byly v posledních letech zasaženy hospodářskou krizí. Tento fakt doplňuje nedostatek velkých měst, v kraji se nacházejí města spíše menšího charakteru. Poloha kraje také negativně ovlivňuje výši exportu. Donedávna v tomto kraji chybělo napojení na dálnici a celková dopravní dostupnost byla dlouho nevyhovující. Z pohledu ekonomiky v kraji zaujímá významné místo zpracovatelský průmysl se zaměřením na textilní, dřevozpracující a kovodělné podniky.

I když následující fakta potvrzují, že v poslední době ekonomika Zlínského kraje je spíše na vzestupu, finanční prostředky z evropských fondů mohou tuto situaci ještě zlepšit a tím zvýšit celkovou životní úroveň v kraji

6.2 Olomoucký kraj

Druhá část regionu soudržnosti Střední Morava tvoří Olomoucký kraj, který leží ve střední a severní části Moravy. Území kraje je členěno na pět okresů, mezi které patří okres Šumperk, Olomouc, Přerov, Prostějov a Jeseník. Centrum kraje se soustřeďuje do krajského města Olomouc. Geografické členění území je velmi rozmanité, od hornatého severu až po rovinatý jih. Pro představu aktuální ekonomické situace v kraji jsou níže uvedeny základní charakteristiky. Jednotlivé okresy jsou charakterizovány stejnými ukazateli jako u kraje Zlínského, ale aktuální situace se jeví o poznání hůře, než tomu bylo v kraji Zlínském.

Tab. 4 Základní charakteristiky Olomouckého kraje (ČSÚ, ©2013; Integrovaný portál MPSV, © 1997-2013)

Území	Rozloha v m ²	Počet obyvatel	Počet uchazečů na jedno pracovní místo	Nezaměstnanost
Jeseník	719	40 486	129,9	13,7 %
Olomouc	1 620	232 032	39,1	9,1%
Prostějov	770	109 539	27,7	8,7 %
Přerov	845	133 023	39,1	10,3 %
Šumperk	1 319	123 558	24,9	10,5 %
Průměr kraje	5 273	638 638	35,0	9,8%

Aktuální ekonomická ani sociální situace není v těchto krajích nejlepší. Tento jev je způsobený několika faktory, kdy za nejzávažnější lze považovat aktuální situaci na trhu práce. Průměrná nezaměstnanost stále roste, i když jen pomalým tempem. Významný problém také představuje absence vytváření nových pracovních míst a tím způsobený vysoký počet žadatelů na jedno pracovní místo. Z tohoto hlediska si vede nejhůře okres Jeseník a to nejen v rámci Olomouckého kraje, ale v rámci celé ČR. Výsledek ovlivňují zejména horší životní podmínky, způsobené špatně dostupnou hornatou krajinou. Současnou situaci způsobuje obzvláště sezónní nezaměstnanost, kdy v zimním období prudce vzroste. Patrná diference se objevuje v hustotě zalidnění, která je nesrovnatelně nižší než ve zbytku území kraje. Zdá se, že o poznání lépe jsou na tom ostatní okresy kraje, ale i přes tento fakt všechny přesahují průměr za celou republiku.

Z pohledu průměrné nezaměstnanosti je stav stejně jako ve Zlínském kraji slabší, než ve většině ostatních krajů ČR. K aktuální úrovni průměrné nezaměstnanosti státu se blíží pouze okres Prostějov, který převyšuje průměr pouze o sedm desetin procenta. Ostatní okresy se pohybují okolo průměru za celý kraj, který představuje 9,8%.

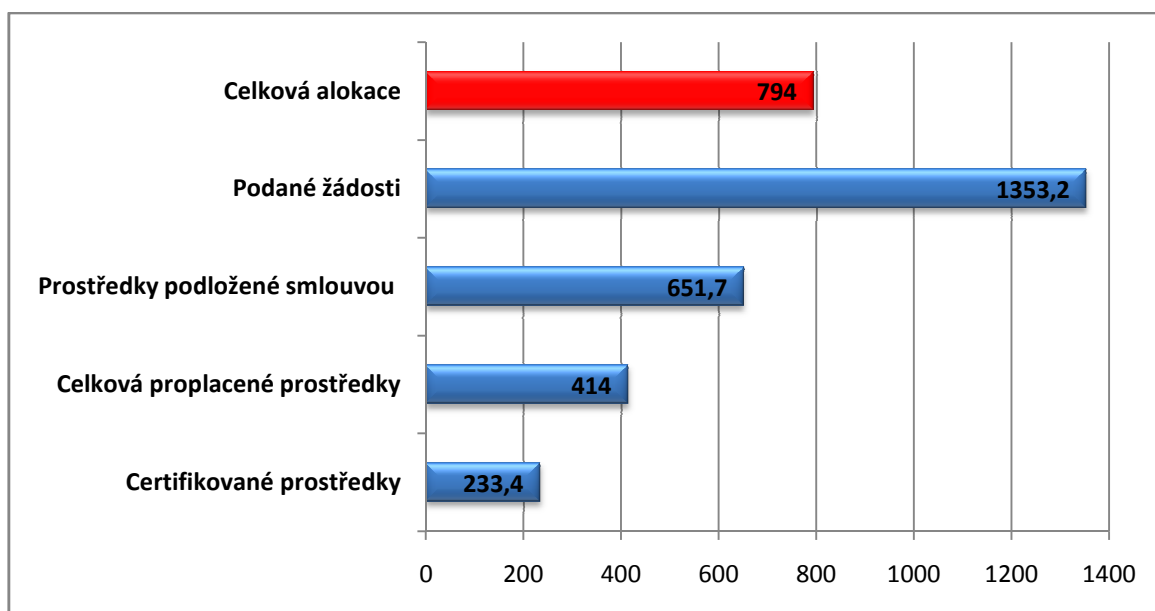
Celkově v kraji hrají roli globální problémy jako je stárnutí populace nebo vysoká nezaměstnanost mezi absolventy a obecně mladými lidmi situace jenom zhoršují. Následkem této situace je i celková nižší úroveň života v kraji. Uplatnění finančních prostředků z rozpočtu EU na tomto území nachází vysoké uplatnění ve všech oblastech života. Z následující situace vyplývá, že ekonomická situace kraje trpí závažnějšími nedostatky, než byly zjevné u Zlínského kraje.

7 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU ČERPÁNÍ

V současné době není možné provést kompletní zhodnocení, protože programovací období 2007-2013 stále probíhá. Z tohoto důvodu se další bod práce zaměří pouze na průběžné výsledky za období od ledna 2007 do března 2013. Analýza byla provedena ze tří hledisek. Jako první bylo zhodnoceno čerpání z pohledu celé České republiky. Následuje zaměření na aktuální výsledky pouze v ROP Střední Morava. V posledním bodu byly pro lepší zhodnocení situace výsledky srovnány za všechny regionální operační programy.

7.1 Národní hledisko

Aktuální stav čerpání k 6.3.2013 za celou republiku znázorňuje následující graf:

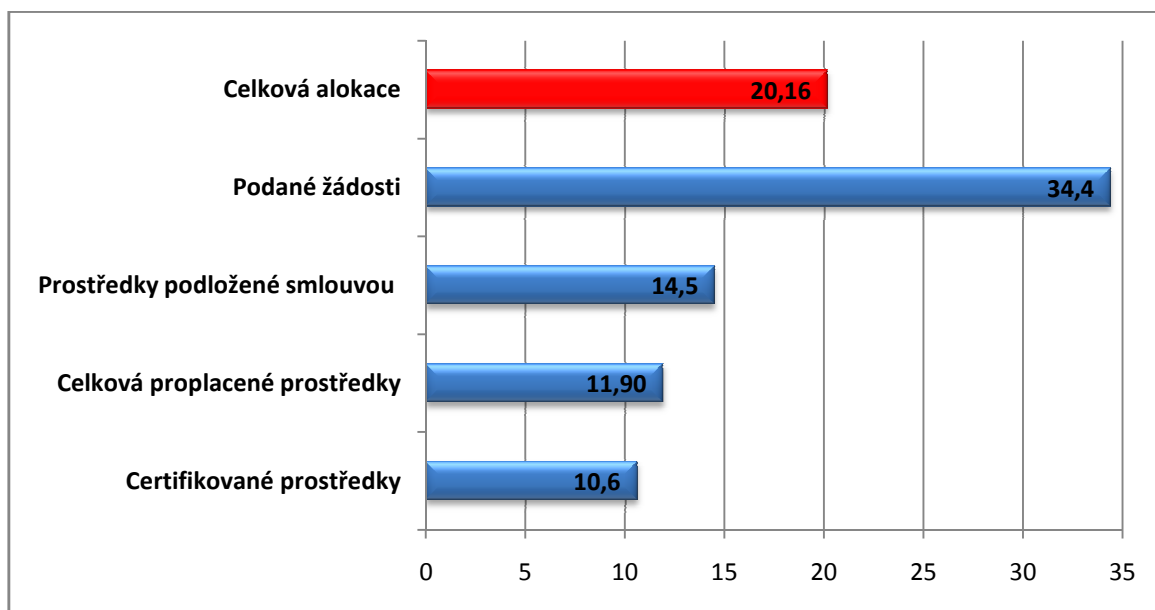
Obr. 6: Souhrnný stav čerpání ze SF, FS a národních zdrojů v miliardách Kč (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013b, s. 10)

Celková alokace pro současné období podle aktuálního kurzu k 6.3.2013 představuje částku 794 miliard Kč. Od počátku období do 6. března letošního roku bylo podle Monitorovací zprávy celkem podáno 93 761 žádostí ve výši 1353,2 miliard korun, představující asi 170,4% celkové alokované částky. Avšak pouze 40 868 projektů bylo úspěšných a došlo u nich k podepsání smlouvy. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013b, s. 12) Úspěšnost žadatelů je poměrně vysoká, projekt byl schválen téměř polovině z nich. Dále z grafu vyplývá, že tyto schválené projekty představují celkovou částku 651,7 miliard Kč, neboli 82,1% z celkové alokace. Horší situace se jeví z hlediska rozdílu mezi proplacenými a skutečně certifikovanými prostředky. Výrazný rozdíl poukazuje na možný problém zpětného

proplácení EU. Aktuálně bylo proplaceno pouze 63,5 %. Do budoucna je důležité se na tento ukazatel zaměřit, aby nedocházelo ke zbytečnému zvyšování nákladů státu.

7.2 ROP Střední Morava

V případě ROP Střední Morava vypadá situace v oblasti čerpání k 6.3.2013 následovně:

Obr. 7: Souhrnný stav čerpání ze SF, FS a národních zdrojů v miliardách Kč (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013b, s. 96 - 98)

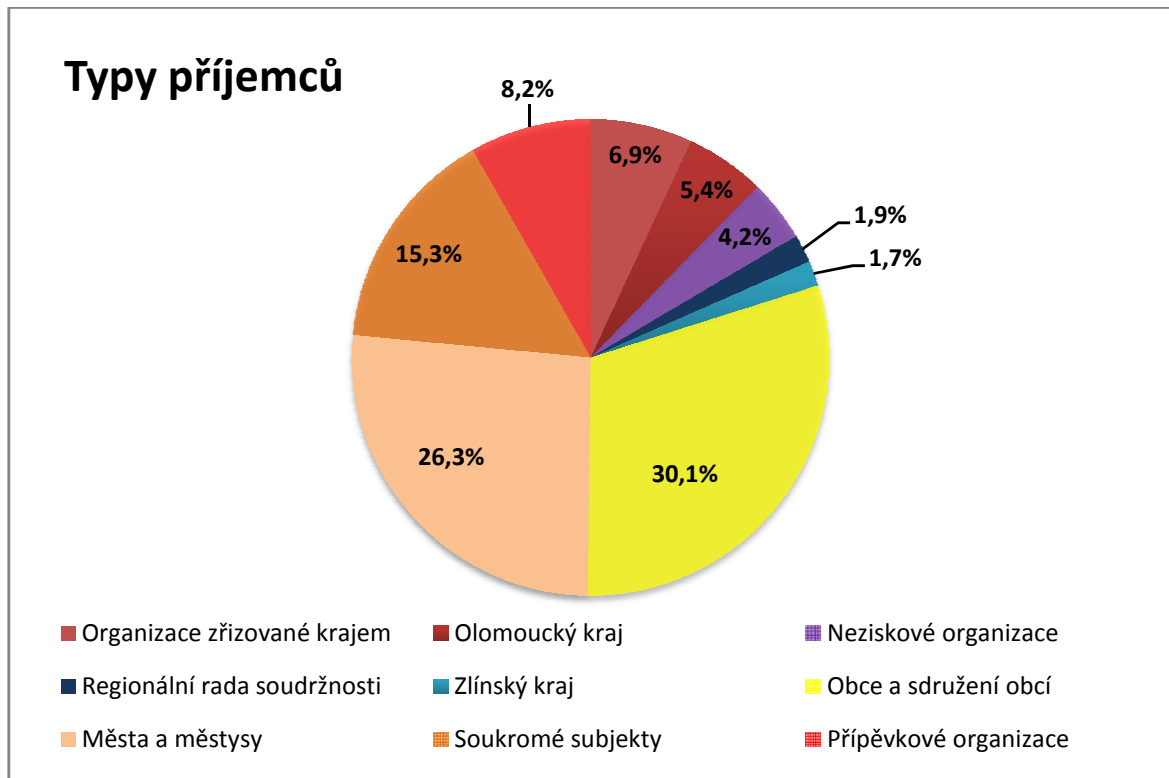
Celkový počet žádostí podaných podle monitorovací zprávy k 6.3.2013 zahrnuje 1826 projektů, představující částku 34,4 miliard Kč. Z tohoto počtu bylo již schváleno 679 projektů, v hodnotě 14,5 miliard Kč, se kterými byla podepsána smlouva. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013b, s. 96) Oproti průměru za celou republiku úspěšnost žadatelů byla nižší, uspěl pouze zhruba každý třetí projekt.

Jak dále vyplývá z grafu, v rámci těchto schválených projektů k začátku března stát již proplatil částku zhruba 12 milionů Kč. Přizkoumání poměru mezi proplacenými a skutečně certifikovanými prostředky v případě Střední Moravy je výsledek přijatelnější. Z proplacených prostředků zbývá certifikovat už pouze 11%.

Analýza příjemců

U celkového počtu 679 podepsaných smluv byl proveden detailní rozbor typů příjemců podpory. Pro potřeby analýzy bylo využito dat dostupných v dokumentu Seznam příjemců podpory aktualizovaného k 7. 3. 2013. Analýza se zaměřuje na typy příjemců podpory,

kteří byli rozděleni do devíti různých kategorií podle typu příjemce. Konkrétně jestli se jednalo o obec, město, kraj, RRRS, Neziskovou a příspěvkovou organizaci, soukromý subjekt, sdružení obcí nebo organizaci zřizovanou krajem. V grafu níže jsou zobrazeny výsledky v procentech za jednotlivé skupiny.

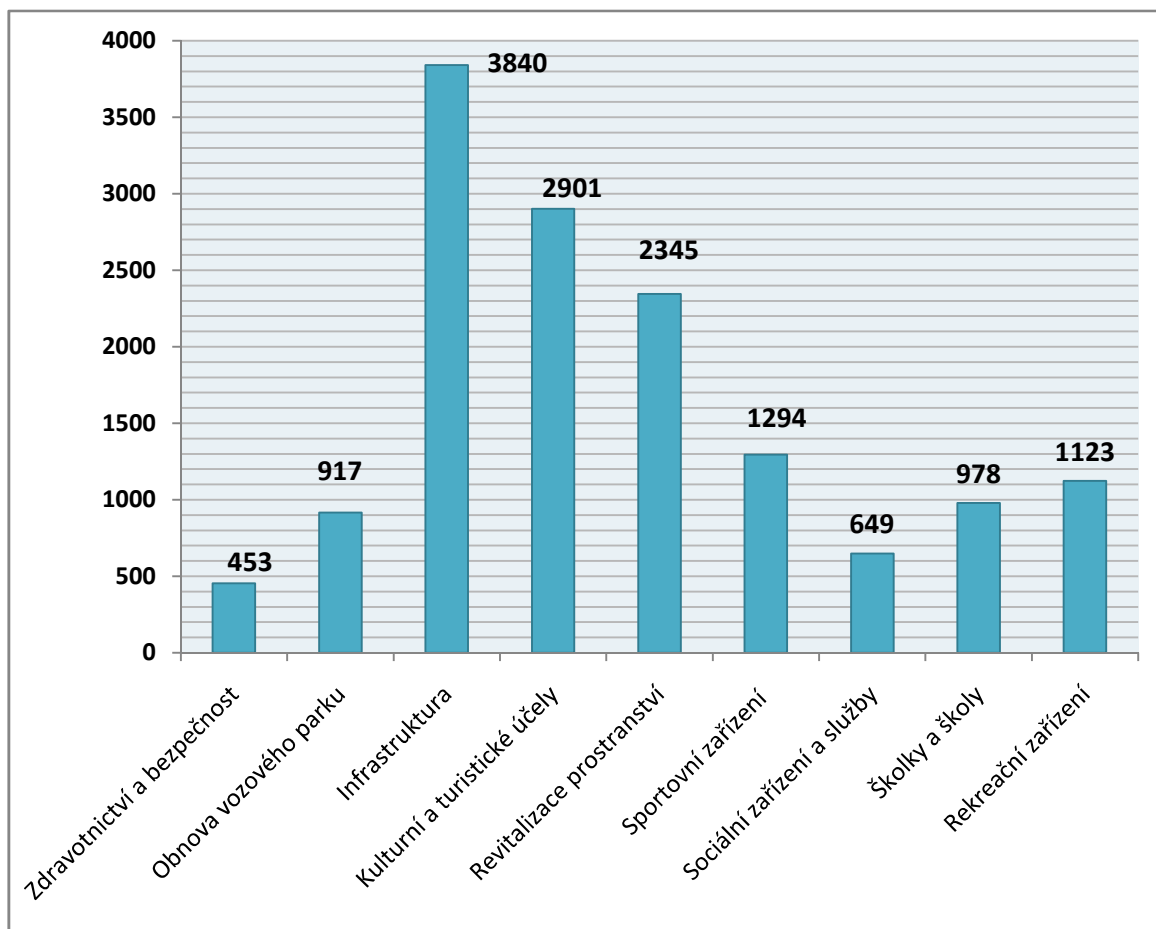
Obr. 8 Podíly jednotlivých typů příjemců v letech 2007-2012 (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013d)

Ze zjištěných výsledků vyplývá, že nejvyšší podíl žadatelů představují obce a města. Dohromady tvoří více než polovinu všech příjemců. Soukromé subjekty zastoupené nejčastěji akciovými společnostmi a společnostmi s ručením omezeným zaujímají adekvátní podíl 15%. Všechny ostatní kategorie nedosahují ani desetiny všech příjemců. Zejména zastoupení Zlínského kraje a regionální rady soudržnosti je téměř zanedbatelné. Naopak o něco lépe si vede Olomoucký kraj a organizace zřizované krajem, které zastupují asi šest procent příjemců.

Obecně nelze říci, které organizace by se měly více či méně podporovat. V podstatě vždy záleží jen na každé konkrétní organizaci, zda možnosti získání dotace využije nebo tuto šanci propásne. Přehled, do jakých typů organizací jsou prostředky investovány, je jistě důležitý, ale za podstatnější lze pokládat konkrétní účely, které jsou z prostředků ROP Střední Morava podporovány.

Analýza účelu využití prostředků

Analýza byla provedena z dat aktuálních k 7.3.2013. Z pohledu účelu využití byly projekty rozděleny do devíti různých kategorií, podle záměru na který byly finanční prostředky využity. Kategorie zahrnují kulturní, sportovní, vzdělávací, rekreační, zdravotnické, sociální využití a také využití v rámci infrastruktury a revitalizace. V následujícím grafu jsou zaznamenány výsledky analýzy vyjádřené v milionech Kč.

Obr. 9 Rozdělení projektů podle účelu jejich využití (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013d)

Jednoznačně nejvyšší podíl byl využit pro účely infrastruktury a to téměř 27%. Tento fakt je způsoben především vyššími náklady při realizaci těchto projektů. V absolutní hodnotě se jedná pouze zhruba o 17,8% z celkového počtu. Významný podíl také zauímají kategorie kulturních a turistických zařízení společně s revitalizacemi veřejného prostranství. Tvoří bezmála třetinu celkových zdrojů. V určitých oblastech je podpora nižší, i přes jejich vysoký potenciál, kterého je třeba využít v dalších letech. Zdravotnictví a bezpečnost dohromady se sociálními účely se řadí právě k těmto méně podporovaným oblastem.

I přes patrné rozdíly, které vyplývají z grafu, finanční prostředky pokrývají všechny specifické cíle programu, kterými jsou zajištění infrastruktury, zlepšení kvality života, zatraktivnění regionu a zajištění administrativních kapacit v ROP Střední Morava. Díky podpoře tohoto programu jsou realizovány projekty, na které by nebylo možné uvolnit dostatek zdrojů pouze z rozpočtu státu, krajů nebo obcí. Evropské peníze však mají pouze doplňkový charakter, a proto určitou finanční zátěž pro státní rozpočet stále znamenají. I díky těmto projektům podporovaným EU se v posledních letech zvyšuje atraktivita regionu a celková životní úroveň obyvatel. I když i alokace programu je omezená a nikdy nebude možné zrealizovat všechny potřebné projekty.

Analýza vyřazených žádostí

U zmíněných 679 žádostí došlo k podpisu smlouvy, ale celkový počet přijatých žádostí byl výrazně vyšší, jednalo se celkem o 1826 projektů. Podle monitorovací zprávy bylo z celkového počtu k začátku března již 856 žádostí z administrace vyřazeno, což představuje 46,9 %. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013b, s. 96) Zbytek žádostí je zatím ve schvalovacím procesu. Tato část práce se zaměřuje právě na analýzu žádostí již z administrace vyřazených. V současnosti zatím nebyla vydána výroční zpráva za rok 2012 pro region Střední Morava. Z tohoto důvodu nejsou data uvedená v tabulce níže zcela aktuální, ale bylo využito posledních zveřejněných dat aktuální k 4.1.2012.

Tab. 5 Počty vyřazených projektových žádostí (RRRS Střední Morava, 2012)

Důvod vyřazení	Počet žádostí	
	2011	2007 - 2011
Nesplnění podmínek přijatelnosti	4	82
Nesplnění formálních náležitostí	1	25
Nedosažení bodové hranice	6	329
Nedopracované	5	86
Neschválené projekty	0	124
Náhradní projekty	3	6
Nesplněné podmínky smlouvy	0	7
Stažené projekty	0	34
Celkem	19	693

Podle výroční zprávy za rok 2011 bylo z 80 podaných žádostí vyřazeno 19 projektů z další administrace, jedná se o zhruba 24 %. (RRRS Střední Morava, 2012) Celkově od počátku období do konce roku 2011 bylo vyřazeno z administrace 693 žádostí. V tabulce jsou uvedeny nejčastější důvody vyřazení. I když uvedená data nejsou zcela aktuální, na jejich základě lze vypořizovat nejčastější příčiny problémů administrativního vyřazování.

Nejvyšší podíl představuje důvod vyřazení kvůli nedosažení bodové hranice. Významnou část také zaujímá nesplnění formálních náležitostí a podmínek přijatelnosti. Tento fakt svědčí o nedostatečné informovanosti a s tím také souvisí vysoká administrativní zátěž žadatelů při zpracování žádostí. Nezanedbatelnou položku 18% tvoří neschválené projekty, které nebyly v souladu s výzvami a cíli podpory. Toto také může souviset s výše uvedenými problémy. Je třeba dbát zvýšené pozornosti žadatelů, aby jejich projekty lépe odpovídaly výzvám a splňovaly podmínky podporovaných oblastí. U projektů, které nesplnily podmínky smlouvy společně se staženými projekty, je problém jinde a záleží na konkrétním případě, z jakého důvodu k realizaci nedošlo.

7.3 Celkové srovnání ROP

Následující část se zaměřuje na vyhodnocení dat za jednotlivé regionální operační programy. Je důležité vědět, jak se vyvíjejí jednotlivé ukazatele v rámci ROP Střední Morava, ale pro úplné zhodnocení situace je nezbytné srovnání i s ostatními programy.

Tab. 6 Rozdělení finančních prostředků podle jednotlivých ROP (ČSÚ, ©2013; Strukturální fondy, 2003)

Pořadí	ROP	Celková alokace v mil. eur	Procentuální podíl	Průměrná částka na obyvatele
1.	Severozápad	762,77	16,4 %	675,9
2.	Jihovýchod	720,36	15,5 %	428,8
3.	Střední Morava	672,24	14,4 %	548,6
4.	Severovýchod	671,29	14,4 %	445,2
5.	Jihozápad	633,65	13,6 %	524,0
6.	Moravskoslezsko	627,97	13,5 %	512,0
7.	Střední Čechy	571,72	12,3 %	442,6
	Celkem	4 660,00	100 %	502,7

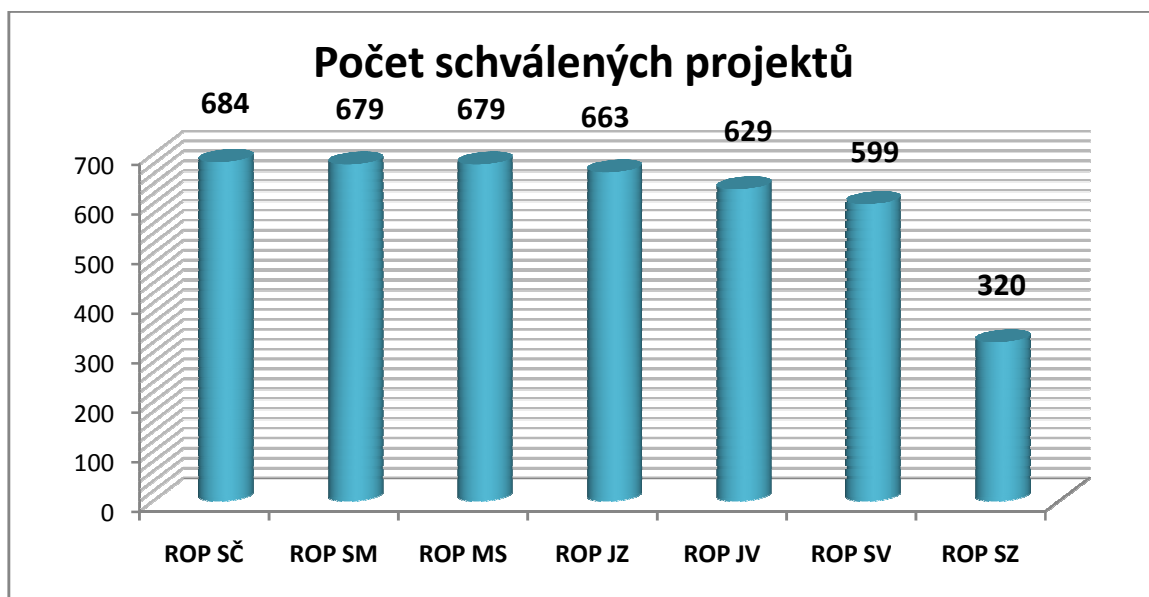
Ve výše uvedené tabulce jsou finanční prostředky, které byly vyčleněny v rámci programovacího období 2007 – 2013 pro jednotlivé ROP. Jsou seřazeny podle absolutní hodnoty celkové alokované částky od nejvyšší po nejnižší. V tabulce také naleznete procentuální vyjádření připadající na jednotlivé ROP a průměrnou alokovanou částku na jednoho obyvatele. Pro vyšší objektivitu, jsou data uvedena v milionech eur, protože částka by mohla být zkreslena měnícím se kurzem koruny vůči euru.

Z uvedených dat vyplývá, že nejvyšší podíl na přidělené částce zaujímá ROP Severozápad, kdy ROP Střední Morava zaujímá prostřední příčku. Nicméně vzhledem k různým rozlohám a počtu obyvatel jednotlivých regionů soudržnosti, lze považovat za vhodnější zaměřit se na průměrnou přidělenou částku na obyvatele.

Podle tohoto ukazatele se pořadí jednotlivých ROP poměrně liší, protože nezáleží jen na celkové přidělené částce, ale také na dalších charakteristikách jednotlivých ROP. V rámci regionálních operačních programů připadá na obyvatele v průměru 502,7 eur. Z tohoto pohledu ROP Střední Morava vykazuje nadprůměrnou hodnotu, což představuje skvělý potenciál pro obyvatele regionu.

Porovnání počtu schválených projektů

Pomocí počtu schválených projektů lze zjistit, jak jednotlivé ROP využili svého potenciálu. Níže uvedený graf vyjadřuje aktuální situaci k 7.3.2013.

Obr. 10 Počty schválených projektů pro jednotlivé ROP v letech 2007-2012 (Strukturální fondy, 2013)

Jednotlivé ROP jsou seřazeny sestupně podle počtu všech schválených žádostí v současném programovacím období. V absolutním počtu si nejlépe vede ROP Střední Čechy. V závěsu za ním s rozdílem pouze pěti projektů se řadí Střední Morava a Moravskoslezsko. Pokud se podíváme na ostatní ROP, také si vedou příznivě a rozdíly jsou spíše minimální. Situace ve Střední Moravě lze považovat za zcela odpovídající, důležitý bude budoucí vývoj a udržení si tempa s ostatními programy.

Specifická situace panuje v ROP Severozápad, kde počet schválených žádostí přesáhl pouze hranici tří set. V současnosti nejsou v rámci programu vyhlašovány nové výzvy ani schvalovány další projekty. Podle Monitorovací zprávy došlo k celkovému pozastavení certifikace už od 25.3.2011 a stále nebyla obnovena. Tento stav způsobila rozsáhlá pochybení v oblasti dotací a zatím nevyřešené sjednání nápravy. V případě Severovýchodu zpráva uvádí pozastavení certifikace ke dni 22.5.2012, čímž je situace je od loňského roku také mírně ovlivněná. Avšak na celkový počet schválených projektů to významný vliv nemělo. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s.35)

Celkový počet projektů však nemusí být tím nejdůležitějším ukazatelem, vždy záleží na mnoha dalších faktorech jako velikost a úspěchu jednotlivých projektů. Jak uvádí autoři Sostar a Devcis(2011, s. 719) ve svém článku strategie na národní, regionální nebo i místní úrovni často trpí nedostatkem jasné vize, což způsobuje podporování pouze jednorázových projektů. Tyto projekty postrádají kumulativní a dlouhodobý dopad bez pokračující pomoci. Faktem je, že regionální rozvoj závisí na finančních prostředcích EU a je důležité je využívat na kvalitní projekty. Zda projekty z regionálních operačních programů budou úspěšné a přinesou udržitelný rozvoj i do budoucna, ukáže až čas. Existuje mnoho přístupů, podle kterých bude možné dopady projektů zjistit a porovnat.

8 HODNOCENÍ Z HLEDISKA N+3 A N+2

K zabezpečení plynulého stavu čerpání finančních prostředků je využíváno administrativních nástrojů, kterými jsou pravidla N+3 a N+2.

Pravidlo N+3

Na základě pravidla N+3 je nutné příslušnou dotaci vyčerpat v následujících třech letech. Pokud tato podmínka není splněna, dochází k automatickému zrušení závazku. Nevyužité finanční zdroje jsou vráceny do rozpočtu společenství a podpora pro daný rok se o identickou částku sníží. Jedná se o pravidlo dodržované v letech 2008 až 2010, které bylo pro další roky upraveno na pravidlo N+2. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s. 3)

Pravidlo N+2

Podle pravidla N+2 musí být každý finanční závazek přijatý vůči Evropské komisi splněn nejpozději do dvou let od jejich vzniku. Toto pravidlo je využíváno v letech 2011 až 2013. V případě nedodržení principu tohoto pravidla může Evropská komise žádat navrácení finančních prostředků, stejně jako u pravidla N+3. (Pravidlo (n+2), 2013)

Pro účely snížení rizika automatického zrušení závazku jsou využívány tyto nástroje:

- **Předběžné platby neboli zálohy** – Představují částku, která byla ČR poskytnuta již na počátku programového období. Podle doporučení Národního orgánu pro koordinaci by se tyto prostředky měly využít až v roce 2013, kdy dojde k souběhu pravidla N+3 a N+2. Konečné rozhodnutí však záleží na každém řídicím orgánu konkrétního programu.
- **Realizace velkých projektů** – Pro potřeby velkých projektů je možné využívat speciálních výpočtů splnění pravidel. Díky tomu, je možné snížit roční závazky těchto velkých projektů, které byly předem schváleny Evropskou komisí a zároveň splňují požadavky čl. 40 Obecného nařízení.

Významnou roli v předcházení automatického zrušení také představuje prognózování budoucího vývoje situace v oblasti čerpání, následné vyhodnocování a přijetí vhodných opatření. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s. 3 - 4)

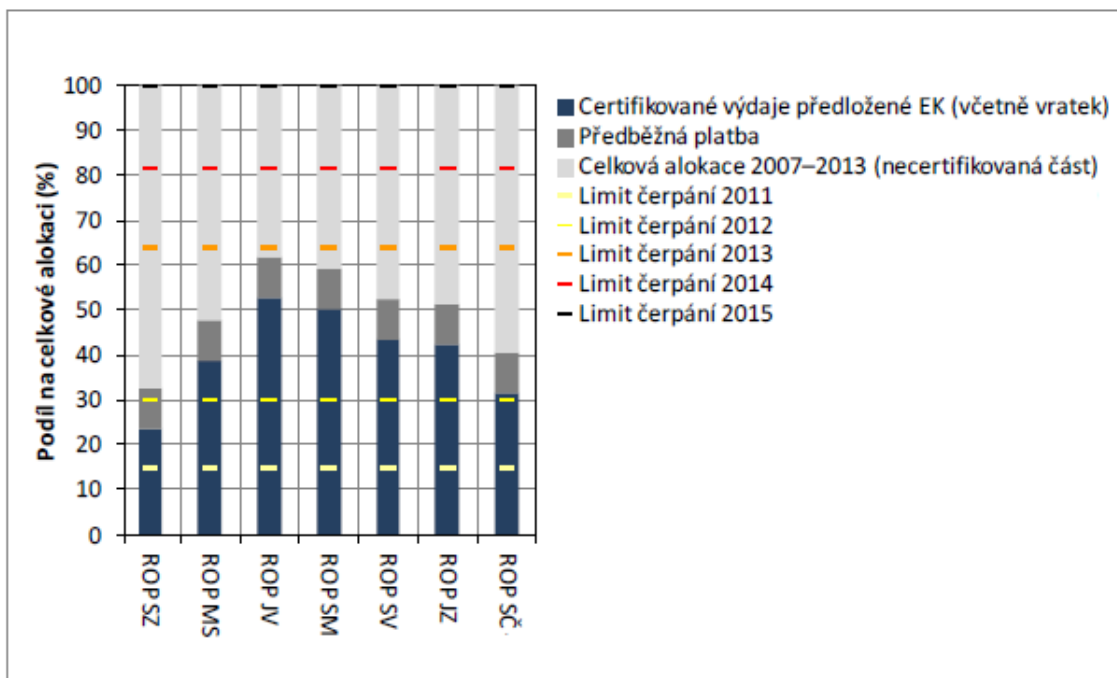
8.1 Národní hledisko

Podle zprávy z března letošního roku o stavu pravidla N+3/N+2 by výše výdajů v žádostech zaslaných do Evropské komise měla v roce 2013 dosáhnout asi 65 % celkové

alokace, která je určena pro všechny operační programy v období 2007-2013. Z tohoto hlediska je rok 2013 je považován za klíčový, kvůli souběhu pravidel N+3 za rok 2010 a N+2 za rok 2011. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s. 5)

Splnění pravidel N+2/N+3 může být výrazně ovlivněno omezením nebo pozastavením certifikace. Kvůli značným pochybením byl od března 2011 proces certifikace pozastaven v rámci programu ROP Severozápad prostřednictvím platebního a certifikačního orgánu. Podobná situace panuje také v ROP Střední Čechy, kdy došlo k pozastavení certifikace v květnu loňského roku. V průběhu programovacího období došlo i k několika dalším případům pozastavení procesu certifikace na kratší dobu, ale následně byly programy znovu obnoveny. Podle zprávy z února 2013 aktuálně od letošního ledna k certifikaci nedochází v ROP Jihozápad, ROP Severovýchod a ROP Moravskoslezsko. Situace je v řešení a zatím není jisté, kdy bude proces znovu obnoven. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s. 8)

Z pohledu plnění limitů podle aktuálních dat k 6.3.2013 limitu nedosahují ROP Jihozápad, ROP Severozápad, ROP Moravskoslezsko a ROP Střední Čechy. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s. 5) Konkrétní údaje za jednotlivé ROP znázorňuje níže uvedený graf.

Obr. 11 Čerpání jednotlivých ROP ve vztahu k pravidlu N+3/N+2 (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s. 7)

Všechny programy mají shodně určeny limity čerpání zdrojů pro jednotlivé roky. Z těchto výsledků, však jsou patrné významné rozdíly v aktuálním stavu mezi jednotlivými ROP. Výsledky za ROP Střední Čechy a ROP Severozápad jsou výrazně poznamenány právě pozastavením certifikace. Na výsledcích programů Jihozápad, Severovýchod a Moravskoslezsko, ve kterých také došlo k dočasnému pozastavení certifikace, zatím tato okolnost nezanechala výrazné následky. Lze konstatovat, že z pohledu realizace předběžných plateb jsou podmínky v každém programu odlišné, ale žádný z programů dosud nevyužívá možnosti velkých projektů jako nástroje pro snížení rizika automatického zrušení závazku. Nejlepší výsledky vykazují programy, Jihovýchod, Střední Morava a Severovýchod. Ze zprávy z března letošního roku o stavu pravidla N+3/N+2 také vyplývá, že tyto programy již téměř splňují limit čerpání pro rok 2013. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s. 5)

8.2 ROP Střední Morava

Pokud se zaměříme pouze na program pro Střední Moravu lze na základě uvedených skutečností považovat situaci za velmi uspokojivou. K pozastavení procesu certifikace zde došlo pouze v období od 14.3.2012 do 23.4.2012. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2013c, s. 9) Tato skutečnost však neměla žádný vliv na celý průběh čerpání. Úplný přehled plnění pravidel N+3/N+2 znázorňuje níže uvedená tabulka.

Tab. 7 Přehled plnění pravidla N+3/N+2 v rámci ROP Střední Morava (RRRS Střední Morava, 2013, s. 38)

Rok	Roční alokace prostředků v tisících EUR	Limity N+3/N+2 v tisících EUR	Roční zálohy z EK v tisících EUR
2007	81 564,4	-	13 147,8
2008	85 576,4	-	19 721,7
2009	89 606	-	26 295,6
2010	93 824	-	-
2011	105 604,8	99 170,5	-
2012	105 895,4	202 370,6	-
2013	110 173	428 987,5	-
2014	-	548 477	-
2015	-	672 244	-
celkem	672 244	672 244	59 165,1

Tabulka 7 znázorňuje situaci ROP Střední Morava k 21.4.2013. Podle limitů pro rok 2012 mělo být na konci roku požádáno o proplacení zhruba o 202 milionů Kč Evropskou komisí. Podle Zprávy o realizaci ROP Střední Morava za období 01/2012 – 01/2013 byl tento limit splněn bez použití zálohových plateb. Skutečná výše žádostí byla mnohem vyšší než stanovený limit, jednalo se o částku přibližně 353,5 milionů eur. (RRRS Střední Morava, 2013, s. 38)

Z tabulky dále vyplývá prognóza ohledně dalších let z pohledu plnění pravidel N+3/N+2, aby se do konce roku 2015 stihla vyčerpat celá alokovaná částka. ROP Střední Morava si zatím vedl velmi dobře, a pokud tomu bude tak i nadále, má vysoký potenciál k dosažení těchto predikovaných výsledků. Díky tomu může tento program dosáhnout svého hlavního cíle, který představuje vyčerpání veškerých finančních prostředků, která má k dispozici. Je však nutné provádět důslednou kontrolu průběžných výsledků a jejich vyhodnocení i nadále, zda jsou v souladu s uvedeným plánem.

9 KOMPLETNÍ VYHODNOCENÍ ANALÝZY

Podle podkladu pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014-2020 budou ROP nahrazeny pouze jedním Integrovaným regionálním operačním programem. (Ministerstvo pro místní rozvoj, 2012, s. 28) I přes tuto skutečnost průběžné hodnocení má svůj význam, protože do konce roku 2013 zbývá poměrně dost času, a následné čerpání prostředků bude také ještě probíhat v dalších dvou letech. Faktem je, že průběh čerpání ve všech operačních programech je obdobný, proto věcné poznatky a zjištění mohou být aplikovány v ostatních operačních programech nebo jiných dotačních programech.

Na základě výsledků z dílčích rozborů bylo provedeno kompletní zhodnocení současného stavu a průběhu čerpání v rámci ROP Střední Morava. Pro potřeby zhodnocení bylo využito nástroje SWOT analýzy.

9.1 SWOT analýza

Jako každý projekt i oblast čerpání z fondů EU má své slabé a silné stránky, potenciál i případné hrozby. V podmínkách ROP Střední Morava vypadá situace následovně.

Silné stránky

- Další finanční prostředky nad rámec státního rozpočtu,
- přístup k prostředkům pro širokou škálu subjektů a jejich záměry,
- vysoká rozmanitost operačních programů,
- nové možnosti řešení strukturálních problémů,
- kontrolovatelné a efektivní vynakládání prostředků na předem stanovené účely.

Slabé stránky

- Omezený rozpočet finančních zdrojů,
- nízká informovanost žadatelů,
- jejich vysoká administrativní zátěž při zpracování žádostí,
- jen částečné řešení strukturálních problémů,
- pouze doplňkový charakter finanční prostředků,
- finanční zátěž pro stát při spolufinancování,
- problémy s certifikací prostředků EU,
- případné další zvyšování státních nákladů při neproplacení projektů z fondů EU,
- doplňkové náklady pro žadatele spojené s vypracováním žádosti.

Příležitosti

- Vylepšení průběhu čerpání pro další období,
- zvýšení informovanosti žadatelů o podporu,
- zlepšení administrativního zázemí,
- využití moderních technologií,
- využití celkového rozpočtu přiděleného v rámci programovacího období.

Hrozby

- Budoucí snižování rozpočtu z Evropské unie,
- nedostatečný zájem žadatelů,
- nedostatek financí ve Strukturálních fondech a Fondu soudržnosti,
- automatické zrušení závazku,
- zánik celého společenství.

Z výše uvedené analýzy vyplývá, že vstup ČR do unie s sebou přinesl velkou výhodu v podobě dalších prostředků pro podporu regionálního rozvoje. Tato skutečnost představuje největší přínos společně s dalšími uvedenými silnými stránkami. Díky zdrojům lze lépe řešit strukturální problémy a především předcházet prohlubování rozdílů mezi regiony. A zároveň Evropská komise zajišťuje stálý dohled nad účelností efektivností vynaložených financí. Pokrytí různých oblastí podpory je velmi rozmanité a celkový počet operačních programů lze považovat za vysoký ve srovnání s ostatními zeměmi společenství.

Pro potřeby vyhodnocení i následného zavedení opatření je klíčové soustředit se obzvláště na možné hrozby a slabé stránky. Z pohledu České republiky není možné potencionální hrozby příliš ovlivnit, proto je nejdůležitější zaměřit se na slabé stránky. Slabých stránek v této oblasti existuje několik. Jako nejproblematictější se jeví vysoká administrativní zátěž a nízká informovanost potencionálních příjemců způsobená nepřehlednými a roztříštěnými zdroji informací. S nedostatkem informovanosti přímo souvisí další problémy jako potíže spojené s certifikací prostředků EU, při nedodržení cílů, nebo vyřazení příjemců z důvodu formálních chyb. Šanci pro napravení nedostatků spojených se slabými stránkami představují uvedené příležitosti a jen díky nim lze situaci do budoucna zlepšit.

9.2 Opatření pro zefektivnění dotačního procesu

Jak již bylo zmiňováno rok 2013 je rozhodující. V tomto roce se setkávají pravidla N+3/N+2 a tím jsou způsobené vysoké požadavky na certifikaci. Zároveň pro žadatele bývá čas pouze do konce roku pro podání posledních návrhů projektů v rámci současného programovacího období 2007-2013.

Regionální rada již přijala určitá opatření, která jsou uvedena v závěru zprávy o realizaci ROP Střední Morava vydané k 4.2013. Ve zprávě byly určeny hlavní závěry a úkoly plynoucí z výsledku zprávy. Mimo jiné již byly stanoveny tyto kroky:

- Zajistit zrychlení procesu administrace projektů tak, aby se stihly uzavřít všechny smlouvy o poskytnutí dotace nejpozději do konce roku 2013.
- Přijmout opatření urychlující administraci projektů tak, aby v nově vyhlašovaných výzvách byla již zohledněna aktualizace podmínek administrace včetně úpravy kritérií pro výběr projektů. (RRRS Střední Morava, 2013, s. 124)

Přijaté kroky se zdají jako velmi vhodné a představují řešení pro některé odhalené nedostatky jako je zjednodušení administrace a urychlení procesu. Autor práce vychází z těchto opatření a navrhuje jejich rozšíření o tyto kroky:

- Provádět důslednou průběžnou kontrolu pravidel N+3/N+2,
- zajistit objektivní hodnocení a výběr schvalovaných projektů,
- urychlit proces výběru vhodných žádostí,
- důsledně kontrolovat soulad projektu s prioritními osami a tím předcházet problémům se zpětnou certifikací.

Tyto všechny uvedené kroky řeší situace pouze z pohledu RRRS Střední Morava. Pro úplnost je důležité zaměřit se také na zdokonalení řízení dotací z pohledu žadatelů. Pro tyto účely by bylo vhodné přijmout ještě tato opatření:

- Snížení administrativní zátěže pro žadatele,
- zpřístupnit nové výzvy zejména pro méně zastoupené příjemce,
- zjednodušit proces zpětného proplácení nákladů příjemcům,
- umožňovat opravy případných formálních chyb v žádostech.

O celkovém souboru navrhovaných i již přijatých změn je nezbytné všechny potenciální příjemce a žadatele dostatečně informovat. Za vhodné řešení lze považovat rozšíření sou-

časné webové stránky programu, která je dostupná na adrese www.rr-strednimorava.cz. Rozšíření ve formě doplňkového webu by sloužilo právě pro účely předávání důležitých informací a zlepšování komunikace. Tímto by se docílilo požadovaného záměru, aby přijatá opatření byla opravdu účinná a zajistila zefektivnění procesu dotací.

9.3 Návrh rozšíření současného webu

Stávající web www.rr-strednimorava.cz přináší přehled základních informací ohledně programu a RRRS Střední Morava, avšak zcela postrádá informace o aktuální situaci a posledních změnách týkajících se procesu dotací. Cílem doplňkového webu by bylo zabezpečení informovanosti žadatelů o přijatých změnách a také zajištění komplexního poradenství v oblasti žádostí o podporu z ROP Střední Morava. Jednalo by se o specializovanou stránku pouze pro příjemce a žadatele o dotace.

Důležitým předpokladem pro úspěch webu je správný výběr názvu domény, který bude pro veřejnost zcela intuitivní. Jako vhodná alternativa se nabízí například doména www.jaknadotace.eu, v současnosti dostupná k registraci. Jak by název napovídal obsah stránky by souvisel s dotačním managementem a zároveň je zachována jeho neutrálnost vůči ROP Střední Morava. Tuto neutrálnost považuji za žádoucí z důvodu možného budoucího rozšíření služby i v rámci dalších operačních programů.

Zavedení webu s sebou také přináší potenciál pro moderní technologie. Jejich využití by mohlo být realizováno prostřednictvím online chatu a video-poradce. Tyto dvě služby by sloužily zejména k dotačnímu poradenství, protože v současnosti, když má žadatel nezodpovězené otázky, nemusí vždy získat správné odpovědi dostatečně rychle. A díky zavedení zmíněných služeb by k těmto problémům nemuselo docházet.

Jednalo by se o pilotní projekt využívaný pro zbývající dobu současného programovacího období. V případě jeho kladného ohlasu by mohl být dále využíván v rámci společného integrovaného regionálního operačního programu. Jak již bylo zmíněno, tímto programem budou v dalším programovacím období nahrazeny současné regionální operační programy. Obsah stránky by se skládal ze tří základních částí:

1. Obecné informace

První a zároveň nejdůležitější část by představovaly obecné informace. Právě tato část by plnila informační funkci, poskytovala by veřejně dostupné aktuální informace pro příjemce o krocích, které byly přijaty regionální radou regionu soudržnosti. Pokud by žadatelé

a příjemci o těchto změnách nebyly dostatečně informováni, snižovalo by to jejich význam a účinnost. Dále by zde byly uvedeny další důležité informace, které by byly rozděleny do několika oddílů, které by zahrnovaly:

- Aktuální stav čerpání,
- informace o změnách a zavedených opatřeních,
- vyhlášené výzvy,
- obecné informace o programech,
- nejčastější dotazy s odpověďmi,
- časté chyby a ukázky správných žádostí,
- důležité informace o čerpání a certifikaci.
- užitečné odkazy.

Proces přípravy projektové žádosti není jednoduchý a je opravdu škoda, pokud zajímavý projekt je vyřazený pouze kvůli nedostatkům z pohledu formální stránky. Byly by zde uvedeny všechny důležité informace pro zpracování a podání žádosti, což by mohlo přispět k eliminaci chyb v oblasti formální stránky. Tímto by se zabránilo upřednostňování méně zajímavých projektů, které ale byly po formální nebo věcné stránce zcela v pořádku.

2. Online fórum

Druhá část stránky by byla tvořena online fórem. Pokud by žadatel odpověď na svůj dotaz nenalezl v informativní sekci, měl by možnost zeptat se formou chatu přímo vyškoleného pracovníka. Prostřednictvím fóra by měli návštěvníci příležitost navzájem reagovat na své dotazy, připomínky a tím sdílet zkušenosti. Výhodu představují viditelné odpovědi na dotazy i pro další návštěvníky, kteří díky nim mohou najít užitečné rady.

3. Video-poradce

Pro individuální přístup by sloužila služba video-poradce, protože vždy není možné odpovědět prostřednictvím fóra. Některé dotazy mohou být specifické nebo obsáhlejší a právě jim by pomohl video-poradce. V nedávné době tuto službu začalo využívat několik firem na českém trhu a představuje vysoký potenciál do budoucna. Jedná se o banky nebo společnosti nabízející telekomunikační služby, které vytvořily vlastní program, prostřednictvím kterého realizují video-poradce nebo video-prodejce.

Jako nejvhodnější a zároveň nejjednodušší řešení pro navrhovaný web představuje využívání již existující aplikace Skype. Tato aplikace je v současné době zdarma a umožní vý-

znamné snížení nákladů spojených se zaváděním projektu. Komunikace přes aplikaci Skype s sebou přináší nové možnosti a výhody, kterými jsou zejména:

- Dostupnost pro širokou veřejnost,
- bezplatnou komunikaci s odborníkem,
- snížení nákladů spojených s placeným poradenstvím,
- okamžitou zpětnou vazbu,
- pomoc při zpracování projektu a proplácení nákladů,
- online sdílení souborů,
- předběžnou kontrolu správnosti částí projektu.

Všechny tyto skutečnosti by přispívaly ke zvýšení formální i věcné úrovně projektů, které by bez této pomoci nemusely být přijaty do schvalovacího procesu. Jednoznačná výhoda tohoto projektu je ve zvyšování informovanosti potencionálních žadatelů a představuje optimální řešení pro případné dotazy příjemců. Díky poradci se také eliminují případné problémy spojené s dodatečným proplácením nákladů. Žadatelé budou lépe vědět jak postupovat a v případě nesrovnalostí by mohli poradce kontaktovat.

9.4 Realizace návrhu

Realizaci návrhu by bylo možné provést dvěma způsoby a to prostřednictvím RRRS Střední Morava nebo v rámci Fakulty managementu a ekonomiky.

1. Specializovaný pracovník v rámci RRRS Střední Morava

Jako první řešení se nabízí správa webu prostřednictvím pracovníka RRRS Střední Morava. Tento pracovník by měl na starosti celkovou údržbu webové stránky prostřednictvím redakčního systému, zodpovídání dotazů na chatu a poskytování video-poradenství. Samozřejmě toto navrhované řešení s sebou přináší i určité náklady. Celková výše nákladů spojená se zahájením projektu by následně záležela na konkrétních podmínkách realizace. Pokud by se nepodařilo nalézt dostatečný objem prostředků v rozpočtu RRRS, šlo by také využít možnosti vytvoření projektu a požádání o podporu v rámci prioritní osy Technická pomoc, která byla pro tyto účely zřízena.

2. Prostřednictvím Fakulty Managementu a ekonomiky

Jako alternativa se nabízí možnost realizace v rámci Fakulty managementu a ekonomiky. Již v současnosti probíhá spolupráce studentů fakulty prostřednictvím studentské pomoci

obcím. Navrhovaný doplňkový web s dotačním managementem by se mohl stát jeho součástí. Velký přínos tohoto způsobu realizace by byl jednak ve značné úspoře nákladů a také přínosu pro samotné studenty. Studenti oborů zaměřených na Veřejnou správu by měli příležitost získat více praktických zkušeností a zároveň by pomohli potenciálním žadatelům a příjemcům. Tímto způsobem by byla zajištěna informovanost o přijatých opatřeních a zaručen provoz webu s využitím moderních technologií zvyšujících kvalitu přístupu k důležitým informacím.

Ať už by byl projekt doplňkového webu realizován jakýmkoliv způsobem, mohl by výrazně přispět k odstranění slabých stránek uvedených ve SWOT analýze a zefektivnění čerpání. Díky projektu by bylo zejména možné dostatečně informovat veřejnost o přijatých změnách a zajistit tak účinnost přijatých opatření. Projekt by také řešil další problematiku spojenou s dotacemi, jednalo by se zejména o:

- Zvýšení informovanosti žadatelů o dotace,
- rozšíření informačních zdrojů,
- pomoc žadatelům s vysokou administrativní zátěží,
- snížení nákladů na poradenské společnosti,
- zajištění dostatečného zájmu příjemců a tím využití celkové alokace,
- přispívání k dodržení stanovených limitů certifikace pro jednotlivé roky,
- pomoc příjemcům při žádostech o zpětné proplácení nákladů,
- zlepšení celkové komunikace.

A díky všem těmto přínosům by bylo dosaženo žádaného zefektivnění dotačního procesu a také by to představovalo určité řešení pro oblast certifikace a plnění ročních limitů.

ZÁVĚR

Podle stanoveného cíle teoretická část práce shrnula všechny významné poznatky z oblasti regionální politiky a politiky Evropské Unie. Následně také přiblížila jednotlivé české operační programy v současném programovacím období 2007-2013 a na závěr seznámila čtenáře s procesem čerpání dotací.

Bez ohledu na výsledek současného období rozpočtu pro následující programovací období již bylo v minulém roce rozhodnuto. Prostředky byly pro ČR sníženy zhruba o šest miliard eur. Za příčiny této situace se jeví celkové zlepšení ekonomické situace naší země společně s nedostatečně účelným a efektivním způsobem využití prostředků. Abychom předešli hrozícímu snižování alokované částky i pro další připravovaná období, je důležité provádět průběžné analýzy a na základě jejich výsledků přijímat potřebná opatření.

Podstatou praktické části práce bylo právě přiblížit průběžnou situaci v oblasti čerpání dotací z ROP Střední Morava a zhodnotit zjištěné ukazatele. Pro potřeby ROP Střední Morava bylo v programovacím období 2007-2013 celkem vyčleněno 20,16 milionu korun. V rámci programu bylok 6.3.2013 schváleno 679 projektů a tím se program řadí mezi nejspěšnější z pohledu počtu projektů. Na základě těchto projektů již 59 % z alokované částky bylo proplaceno. Podle pravidla N+2/N+3 musí program do konce roku proplatit asi 65% celkové alokace, aby splnil limit určený pro rok 2013. Z údajů je jasné, že program tento požadavek již nyní téměř splňuje. Na základě uvedených i z celkových výsledků vyplývajících z analýzy lze potvrdit, že z pohledu čerpání si ROP Střední Morava zatím vede dobře, a pokud tomu bude tak i nadále má potenciál k dosažení požadovaných výsledků. I přes tuto skutečnost jsou v některých oblastech patrné jisté nedostatky. Nejzávažněji se projevují nízká informovanost žadatelů, jejich administrativní zátěž a tím spojená další problematika. I když zatím v rámci programu nedošlo k žádnému automatickému zrušení závazku, je však nutné tento stav zachovat i pro následující roky a zajistit jeho zdokonalování.

Na závěr práce byly zmíněny změny, které již byly přijaty Regionální radou soudržnosti. Opatření přijatá RRRS lze považovat za velmi vhodná, avšak řeší situaci pouze z jejich pohledu. Následně byly navrženy další kroky, kteréby bylo vhodné zavést, aby opatření řešily také situaci na straně potencionálních žadatelů a příjemců. Samozřejmě o případných změnách je vždy důležité všechny příjemce a žadatele neprodleně informovat. Pro tento účel se nabízí rozšíření stávajícího webu www.rr-strednimorava.cz o doplňkový web, čím

by se zajistila nutnost je informovat o přijatých opatřeních. Tento dotační web, s sebou přináší příležitost pro využití moderních technologií, které mohou sloužit pro zlepšení informovanosti a potřeby poradenství.

V poslední řadě byly zváženy možnosti realizace uvedeného návrhu. Obě varianty s sebou přináší určitá pozitiva i negativa. A ať by byl dotační web společně s navrženými opatřeními realizován jakýmkoliv způsobem, jeho budoucí potenciál je vysoký. Finanční zdroje z EU jsou v současnosti pro nás významnou příjmovou položkou a proto je nezbytné tuto oblast stále zdokonalovat a zajistit efektivní využití těchto zdrojů.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

CENTRUM PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ ČR, 2007. *Projekt v kostce* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z:

http://www.crr.cz/Files/Docs/publikace/System_rizeni_projektu.pdf

Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2013-03-31]. Dostupné z:

<http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/home>

FIALA, Petr a Markéta PITROVÁ, 2009. *Evropská unie*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 803 s. ISBN 978-80-7325-180-2.

Fondy EU: glosář základních pojmů, 2005. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Odbor vnějších vztahů, 79 s. ISBN 80-239-6121-7.

CHARVATOVA, D. a Z. CHARVAT, 2009. The Importance and Use of European Structural Funds in the Czech Republic. *Proceedings of World Academy of Science: Engineering & Technology*. roč. 49, s. 465-471.

CHVOJKOVÁ, Anna a Viktor KVĚTOŇ, 2007. *Finanční prostředky fondů EU v programovacím období 2007-2013*. Vyd. 1. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, 181 s. ISBN 978-80-86684-43-7.

Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí, 1999-2013. [online]. [cit. 2013-03-31]. Dostupné z: <http://portal.mpsv.cz>

Kolektiv autorů, 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.

MAREK, Dan a Tomáš KANTOR, 2009. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Brno: Společnost pro odbornou literaturu - Barrister&Principal, 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

Mapa regionů soudržnosti v ČR, © 2005-2013. *Euroskop.cz: Věcně o Evropě* [online]. [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: https://euroskop.cz/gallery/69/20751-nuts_ii.png

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2012. *Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020 - Vymezení operačních programů a další postup při přípravě České republiky pro efektivní čerpání evropských fondů* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: [http://www.mmr.cz/getmedia/65d8e201-ab8b-4423-98b0-98f7e516287b/Podklad-pro-Dohodu-o-partnerstvi-\(2\).pdf](http://www.mmr.cz/getmedia/65d8e201-ab8b-4423-98b0-98f7e516287b/Podklad-pro-Dohodu-o-partnerstvi-(2).pdf)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2013a. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání fondů SF/FS a národních zdrojů*. [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/19517a6d-c06e-4479-8761-94f43b5e4495/stav_n3_n2_2012_12.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2013b. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání fondů SF/FS a národních zdrojů*. [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/329b8c92-70be-4ef1-82b3-6f50b53df05d/MMZ_2013_02.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2013c. *Měsíční monitorovací zpráva o průběhu čerpání fondů SF/FS a národních zdrojů*[online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/3b2c890d-2a03-4bb0-94c5-9785d74a3539/stav_n3_n2_2013_02.pdf

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ, 2013d. *Seznam příjemců podpory z fondů EU* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: [http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/ed7ea94f-4b5b-4e4d-8ac3-8984b2832355/2013_03-Seznam-prijemcu-\(List-of-Beneficiaries\)-03_2013.xlsx](http://www.strukturalni-fondy.cz/getmedia/ed7ea94f-4b5b-4e4d-8ac3-8984b2832355/2013_03-Seznam-prijemcu-(List-of-Beneficiaries)-03_2013.xlsx)

Oblasti dotace ROP Jihovýchod, 2013. *RRRS Jihovýchod* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.jihovychod.cz/pro-zadatele/oblasti-dotace>

Pravidlo (n+2), 2013. *ROP Střední Morava* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.rr-strednimorava.cz/rop-sm/pravidlo-n-2?highlightWords=Pravidlo+N%2B2>

PŘICHYSTAL, Aleš, 2008. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.

Regionální operační program Jihozápad, 2011. *ROP Jihozápad* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.rr-jihozapad.cz/?menu=rop-jihozapad>

Regionální politika, © 2005-2013. Euroskop.cz: Věcně o Evropě [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/8948/sekce/regionalni-politika/>

ROP Moravskoslezsko, ©1997-2013. *Businessinfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/dotace-a-financovani/zdroje-financovani-z-eu/regionalni-operacni-programy-rop/rop-moravskoslezsko.html>

ROP SZ, 2003. *ROP Severozápad* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z:

<http://www.nuts2severozapad.cz/ropsz>

Rozdělení podle cílů, 2011. *Regionální politika - Inforegio* [online]. [cit. 2013-03-19]. Do-

stupné z: [http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/policy/fonds/2007-2013-by-](http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/policy/fonds/2007-2013-by-objective_large_cs.gif)

[objective_large_cs.gif](http://ec.europa.eu/regional_policy/archive/policy/fonds/2007-2013-by-objective_large_cs.gif)

RRRS STŘEDNÍ MORAVA, 2007. *Prováděcí dokument: Regionální operační program regionu soudržnosti Střední Morava*. Verze 0.6. 172 s.

RRRS STŘEDNÍ MORAVA, 2012. *Výroční zpráva o realizaci ROP Střední Morava 2011* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z:http://www.rr-strednimorava.cz/file/3378_1_1/

RRRS STŘEDNÍ MORAVA, 2013. *Zpráva o realizaci ROP Střední Morava pro Monitorovací výbor ROP SM za období 01/2012 - 01/2013*[online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z:http://www.rr-strednimorava.cz/file/3754_1_1/

RRRS STŘEDNÍ MORAVA, 2009. *Jak plánovat a realizovat projekt?* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z:<http://www.rr-strednimorava.cz/uploads/publikace/>

[ROP_brozura_DOTACE_2009_nahled_oprava.pdf](http://www.rr-strednimorava.cz/uploads/publikace/ROP_brozura_DOTACE_2009_nahled_oprava.pdf)

Schéma průběhu čerpání finančních prostředků, 2011. *E15.cz* [online]. [cit. 2013-05-04].

Dostupné z: http://img.mf.cz/429/535/1-schema_cerpani.jpg

SOSTAR, Marko a Anton DEVCIC, 2011. MACROECONOMIC EFFECTS OF EU FUNDING ON REGIONAL DEVELOPMENT. *Annals of DAAAM & Proceedings*. s. 719-720.

Státní dluh stoupl na 1,668 biliónu korun, každý Čech dluží 159 tisíc, 2003 – 2013. *Novinky.cz* [online]. [cit. 2013-03-31]. Dostupné z: <http://www.novinky.cz/ekonomika/289908-statni-dluh-stoupl-na-1-668-bilionu-korun-kazdy-cech-dluzi-159-tisic.html>

Struktura a vývoj státního dluhu, 2005. *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2013-03-31]. Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/str_vyvoj_sd.html

Strukturální fondy: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2003. [online]. [cit. 2013-03-18]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/cs/Fondy-EU/Programy-2007-2013>

VILAMOVÁ, Šárka, 2005. *Čerpáme finanční zdroje Evropské unie: praktický průvodce*. 1. vyd. Praha: Grada, 200 s. ISBN 80-247-1194-x.

- VILAMOVI, Šárka, 2004. *Jak získat finanční zdroje Evropské unie*. 1. vyd. Praha: Grada, 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
- WOKOUN, René, 2003. *Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie*. Vyd. 1. Praha: Oeconomica, 326 s. ISBN 80-245-0517-7.
- WOKOUN, René, 2006. *Strukturální fondy a obce I*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 146 s. ISBN 80-7357-138-2
- WOKOUN, René, 2008. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008, 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- Základní informace, 2008. *Regionální operační program Střední Čechy* [online]. [cit. 2013-05-14]. Dostupné z: <http://www.ropstrednicechy.cz/documents.php?mid=af1d8678-8830-102b-a7b4-00e0814daf34>
- Základní informace o ROP SV, 2007-2009. *Regionální rada NUTS II Severovýchod* [online]. [cit. 2013-04-30]. Dostupné z: <http://www.rada-severovýchod.cz/zakladni-informace-o-rop-sv>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

ESF	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FS	Fond soudržnosti
ČR	Česká republika
HDP	Hrubý domácí produkt
Kč	Koruna česká
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní referenční strategický rámec
OP	Operační program
ROP	Regionální operační program
RRRS	Regionální rada regionu soudržnosti

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1 Schéma hierarchie strategických dokumentů	17
Obr. 2 Mapa regionů soudržnost v ČR	18
Obr. 3 Procentuální vyjádření dostupných finančních prostředků pro jednotlivé cíle	19
Obr. 4: Průběh čerpání finančních prostředků	32
Obr. 5 Vývoj státního dluhu v letech 2000-2012.....	34
Obr. 6: Souhrnný stav čerpání ze SF, FS a národních zdrojů v miliardách Kč	41
Obr. 7: Souhrnný stav čerpání ze SF, FS a národních zdrojů v miliardách Kč	42
Obr. 8 Podíly jednotlivých typů příjemců v letech 2007-2012.....	43
Obr. 9 Rozdělení projektů podle účelu jejich využití	44
Obr. 10 Počty schválených projektů pro jednotlivé ROP v letech 2007-2012.....	47
Obr. 11 Čerpání jednotlivých ROP ve vztahu k pravidlu N+3/N+2.....	50

SEZNAM TABULEK

Tab. 1: Přehled financování jednotlivých cílů	14
Tab. 2 Členění finančních prostředků mezi jednotlivé priority a oblasti podpory	26
Tab. 3 Základní charakteristiky Zlínského kraje	38
Tab. 4 Základní charakteristiky Olomouckého kraje.....	40
Tab. 5 Počty vyřazených projektových žádostí	45
Tab. 6 Rozdělení finančních prostředků podle jednotlivých ROP	46
Tab. 7 Přehled plnění pravidla N+3/N+2 v rámci ROP Střední Morava.....	51